

Tertialrapport 2. tertial 2017

Grimstad kommune

Postadresse:

Postboks 123

4891 Grimstad

Besøksadresse:

Arendalsveien 23

Telefon 37 25 03 00

www.grimstad.kommune.no

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
Økonomisk oversikt drift	5
Oversikt sektorene	6
Driftsrisiko	7
Budsjettendringer drift	10
Grimstad - en åpen, innovativ kommune	12
Investeringer	18
Støttetjenester	22
Kultur- og oppvekstsektoren	25
Helse- og omsorgssektoren	30
Samfunns- og miljøsektoren	36
Selvfinansierende tjenester	39
Fellesområdet	41
Kirke og trossamfunn	42

Sammendrag

Grimstad kommune har et mindreforbruk på 21,0 mill. kroner i forhold til periodisert budsjett ved utgangen av 2. tertial. Mindreforbruket er direkte knyttet til en ekstraordinær god skatteinntang så langt i 2017. Samlet sett har alle sektorene (sum netto driftsutgifter) et avvik i forhold til budsjett på -15,0 mill. kroner. Selvfinansierende tjenester (VARF) er da holdt utenfor. Det er i hovedsak helse- og omsorgssektoren som bidrar til merforbruket, med et avvik på -17,9 mill. kroner. Dette er likevel bedret siden pr 31.07. 2017 hvor avviket var - 22,8 mill. kroner for helse- og omsorgssektoren. Støttefunksjonene og kommunens fellesområde har mindre negative budsjettavvik. Samfunns- og miljøsektoren og kultur- og oppvekstsektoren har et positivt budsjettavvik, mens trossamfunn er i økonomisk balanse per 2. tertial. Rådmannens forslag til budsjettjusteringer er i all hovedsak inndekninger av tidligere lokale politiske vedtak og nasjonale vedtak (staten) vedrørende de frie inntektene (rammetilskudd, skatt). I tillegg kommer en del tekniske justeringer uten reell bruk av budsjettmidler.

Netto innebærer forslaget et behov for inndekning på 8,533 mill. kroner, som foreslås dekket med økt skatteinntang. Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandlingen av 1. tertialrapport 2017 å be rådmannen om å legge fram alternativ inndekning til poster som gir varige driftsendringer. Dette utgjør kr. 2,99 mill. kroner. Rådmannens alternative inndekning vil være; pensjon, årsresultat og økte renteinntekter. Det vises til innstillingen i saken.

Det er 1 161 faste årsverk per 2. tertial i kommunen, en økning på 4 årsverk i forhold til 1. tertial. Sykefraværet per 2. tertial er på 7,0 prosent, mot 7,8 for samme periode i 2016 (januar-august).

Økonomisk oversikt drift

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Skatt på inntekt og formue	-595 700	0	-416 045	-378 865	37 180
Ordinært rammetilskudd	-548 130	0	-379 594	-385 111	-5 516
Skatt på eiendom	-67 000	0	-44 188	-44 667	-479
Andre direkte eller indirekte skatter	-190	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-45 062	0	-40 483	-29 997	10 486
Sum frie disponible inntekter	-1 256 082	0	-880 310	-838 640	41 671
Renteinntekter og utbytte	-30 766	0	-25 506	-23 230	2 276
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	46 345	0	18 730	17 653	-1 077
Tap på finansielle instrumenter	0	0	1	0	-1
Avdrag på lån	54 151	0	33 868	31 976	-1 892
Netto finansinntekter/-utgifter	69 730	0	27 094	26 399	-695
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	2 110	0	5 484	667	-4 818
Til ubundne avsetninger	0	0	49 327	0	-49 327
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	0	0	-49 327	0	49 327
Bruk av ubundne avsetninger	-5 000	0	-5 000	-5 000	0
Bruk av bundne avsetninger	-7 135	0	-2 493	-421	2 071
Netto avsetninger	-10 025	0	-2 008	-4 755	-2 746
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-1 196 377	0	-855 225	-816 996	38 229
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	1 198 477	-2 845	814 979	797 642	-17 337
Merforbruk/mindreforbruk	2 100	-2 845	-40 246	-19 354	20 892

Oversikt sektorene

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Støttetjenester					
Netto lønnsutgifter	36 904	22 301	22 946	23 444	498
Andre driftsutgifter	17 090	16 001	20 364	14 689	-5 675
Driftsinntekter	-2 755	-2 127	-6 188	-2 118	4 069
Netto	51 239	36 175	37 123	36 015	-1 108
Kultur og Oppvekst					
Netto lønnsutgifter	361 795	226 761	233 031	229 420	-3 610
Andre driftsutgifter	225 898	150 689	159 611	149 003	-10 608
Driftsinntekter	-116 677	-91 256	-95 994	-78 211	17 783
NETTO	471 016	286 194	296 648	300 213	3 565
Netto lønnsutgifter	464 293	275 837	317 870	296 392	-21 478
Andre driftsutgifter	128 552	87 025	104 780	84 852	-19 928
Driftsinntekter	-117 113	-57 717	-75 004	-51 483	23 521
Netto	475 732	305 145	347 646	329 762	-17 884
Samfunn og miljø					
Netto lønnsutgifter	91 214	53 659	56 570	58 002	1 432
Andre driftsutgifter	65 623	40 362	49 265	40 618	-8 646
Driftsinntekter	-59 448	-35 828	-47 840	-39 671	8 169
Netto	97 388	58 193	57 995	58 949	954
Selvfinansierende tjenester					
Netto lønnsutgifter	17 973	11 010	10 807	11 345	537
Andre driftsutgifter	76 003	41 214	41 225	42 233	1 008
Driftsinntekter	-90 613	-53 848	-60 495	-59 820	675
Netto	3 363	-1 624	-8 463	-6 243	2 220
Fellesutgifter					
Netto lønnsutgifter	11 524	6 191	6 852	6 862	10
Andre driftsutgifter	34 396	22 475	31 305	25 195	-6 110
Driftsinntekter	-4 110	-1 006	-6 243	-621	5 622
Netto	41 810	27 660	31 914	31 436	-478
Kirke og trossamfunn					
Netto lønnsutgifter	0	0	0	0	0
Andre driftsutgifter	18 438	0	11 579	11 579	0
Driftsinntekter	0	0	0	0	0
Netto	18 438	0	11 579	11 579	0
Finansområdet					
Netto lønnsutgifter	2 190	52 763	0	0	0
Andre driftsutgifter	219 254	106 477	104 244	56 306	-47 938
Driftsinntekter	-1 377 988	-873 828	-921 297	-837 370	83 927
Netto	-1 156 544	-714 588	-817 053	-781 064	35 989

Driftsrisiko

Det gjennomføres regelmessige risikoanalyser for å avdekke risikoen knyttet til kommunens drift. Dette har kommunen gjennomført systematisk gjennom flere år. Hensikten med analysen er å fremskaffe bedre grunnlag for beslutninger. På bakgrunn av analysen gjennomføres det risikoreduserende tiltak. Dette er en del av kommunens risikostyring.

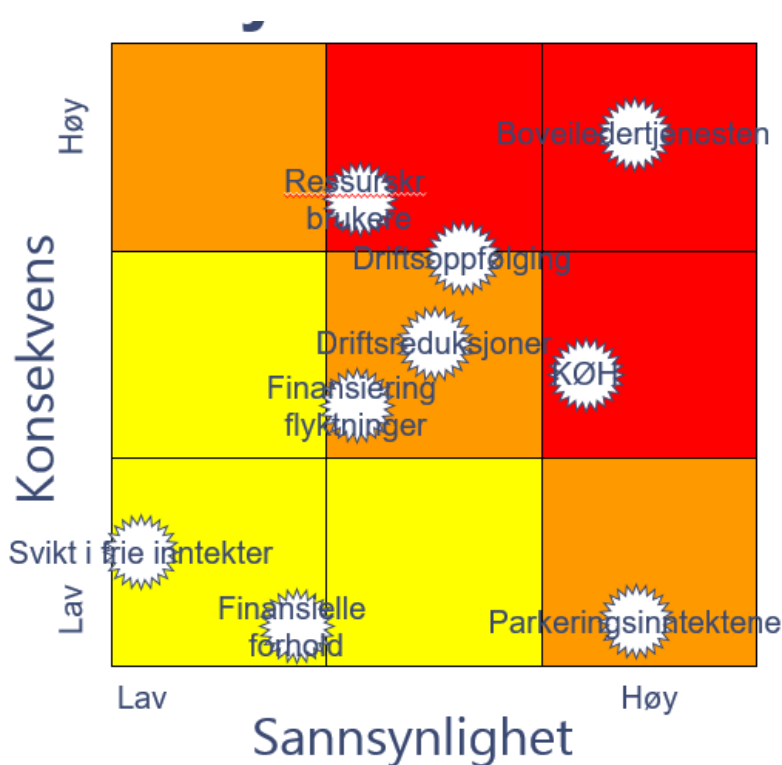
Risikoanalysen bygger på:

1. Hva kan gå galt?
2. Hva er sannsynligheten for at hendelsen inntreffer?
3. Hvilke konsekvenser kan hendelsene medføre?

Risikoanalysen er en frittstående analyse, og en del av kommunens totale risikostyring. Det er benyttet en kvalitativ analyse og vurdering, hvor frekvensene og konsekvensene av hendelsene klassifiseres i høy, middels og lav i en risikomatrix.

I første omgang etableres det et enkelt opplegg knyttet til risiko for hver sektor, og for kommunen totalt sett. Økt innsikt om risiko i hele organisasjonen er også et mål som har betydning for hvordan risikobildet håndteres totalt sett.

Denne risikovurderingen er forankret i organisasjonen og er en del av kommunens internkontroll.

Forklaringer og tiltak til risikoelementene i figuren over:

Boveiledertjenesten

Boveiledertjenesten har hatt store budsjettoverskridelser de senere år. I budsjett 2015 «flagger» rådmannen boveiledertjenesten som et eget risikoområde. Gjennom 2016 og i budsjett 2017 har risikoen for store budsjettavvik økt. Det vil derfor bli iverksatt tiltak i 2017 for å redusere denne risikoen.

Tiltak:

- Det er satt ned et prosjekt som gjennomgår hele boveiledertjenesten.
- Det arbeides i budsjettprosessen for budsjett 2018 med å beregne hva dagens drift faktisk koster.

Finansiering flyktninger

Grimstad kommune har et stort og økende mottak av flyktninger. Kommunen øker sitt mottak av

flyktninger spesielt innenfor gruppen enslige mindreårige (EM). Det er uklart når disse flyktningene vil komme til kommunen og hvor mange. Det har videre vært en statlig omlegging av refusjonsordningen for EM, noen som har høynet kommunens økonomiske risiko. Det arbeides videre tverrfaglig og tverrsektorielt for å planlegge dette økte mottaket.

Det er viktig at kommunens utgifter til flyktninger og enslige mindreårige flyktninger (EM) er tilpasset de statlige tilskuddsordningene som gjelder. For ordinære flyktninger er utgiftene mindre enn det statlige tilskuddet, mens for enslige mindreårige har dette vært noe høyt etter at staten la om finansieringsordningen.

Driftsoppfølging

Det er en stor risiko for at enkelte enheter og avdelinger kan gå med underskudd i 2017. Dette gjelder spesielt innenfor helse- og omsorgssektoren. Dette kan i noen grad forebygges ved en tettere driftsoppfølging, spesielt innenfor håndtering av ansatte, nyansettelser og avtaleinngåelse som erstatter kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen har et opplegg der alle ledere har månedlige oppfølgingsmøter med sin overordnet. Det arbeides videre med månedlig oppfølging og virksomhetsgjennomgang (business review) av alle sektorer og enkelte enheter. Rådmannen har en særskilt oppfølging av boveiledertjenesten. I 2017 er det også sterkere fokus på bemanningsplaner og turnusoppfølging innenfor helse- og omsorgssektoren. Frem til mai i 2017 var det innkjøringsproblemer med det nye ERP-systemet. Dette forsinket arbeidet med driftsoppfølgingen av sektorene og enhetene.

Tiltak:

- Det jobbes i samarbeid med IKT Agder og samarbeidskommunene med å forbedre og stabilisere de nye systemene.
- Det jobbes med å forbedre rapporteringen til sektorene og enhetene.
- De månedlige oppfølgingsmøtene reetableres.
- Det nye rapporteringssystemet (Stratsys) vurderes implementert på flere områder i driftsoppfølgingen.

Driftsreduksjoner

I budsjett 2016 ble det vedtatt driftsreduksjoner som ikke ble gjennomført fullt og helt. Disse vil bli gjennomført i 2017. Budsjett 2017 har et mindre innslag av driftsreduksjoner enn tidligere budsjett. Dette fører til en totalt sett lavere risiko. Når det gjelder reduksjonen av grunnskolens budsjett på 3 mill. kroner, oppveies denne av en elevtallsnedgang på ca. 50, som knyttes til etablering av Drottningborg ungdomsskole.

Tiltak:

- Gjennomføringen av driftsreduksjonene overvåkes.

Kommunal øyeblikkelig hjelp

Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH) er en risiko i 2016 innenfor somatisk område. Det brukes mer midler enn det kommunen har fått tildelt. Risikoen forsterker seg i 2017, fordi det blir lovfestet KØH innenfor rus- og psykiatriområdet.

Tiltak:

- Sektorledelsen i helse- og omsorgssektoren følger dette opp gjennom året.

Frie inntekter

Svikt i de frie inntekter (skatt) var i budsjett 2017 satt med en moderat risiko. Det er budsjettetert med 90 % av landsgjennomsnittet. Skatteinntangen har utviklet seg positivt i 2017, og vi ligger godt foran budsjett. Utviklingen ser ut til å holde seg ut året. Grimstad kommune sin risiko på svikt i de frie inntektene i 2017 er av den grunn lav.

Tiltak:

- Ingen, da denne ligger i grønn sone.

Finansiell risiko

Den samlede finansielle risikoen til kommunen anses som lav i 2017. Det har i 2017 ikke vært noen utvikling i form av økende renter og andre bevegelser på finansområdet som øker vår finansielle risiko. Per 31. august har Grimstad kommune en gjennomsnittsrente på 2,14 %. Denne forventes å gå noe opp ved årsslutt, men holde seg innenfor det budsjetteterte i 2018.

Tiltak

- Ingen, da denne ligger i grønn sone.

Parkeringsinntekter

Når det gjelder svikt i parkeringsinntektene i «Arresten», anses også denne risikoen som lav. Dette fordi parkeringsinntektsbudsjettet for 2017 er redusert med 4,5 mill. kroner. Inntektene i Arresten er noe høyere enn samme periode i fjor, men er fremdeles under budsjett. Totale parkeringsinntekter ligger etter 2. tertial ca. 0,5 mill. kroner etter budsjett.

Tiltak

- Ingen, da konsekvensen ansees som relativt lav.

Budsjettendringer drift

Forslag til budsjettendringer drift 2. tertial 2017			
Nummer	Område/tjenesteenhet	Tekst	Beløp
Økte inntekter			
1)	Finans	Økt rammetilskudd innlemming tilskudd flere barnehagelærere (RNB)	-768 000
1)	Finans	Økt rammetilskudd - øket inntektsgrense gratis kjernetid i barnehage (RNB)	-29 000
1)	Finans	Økt rammetilskudd kompensasjon skatte og avgiftsregler (RNB)	-570 000
2)	Finans	Økt skatteinngang (motpost til redusert inntektsutjevning skatt)	-27 300 000
11)	Finans	Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk - regnskap 2016 (PS-17/62)	-49 327 000
12)	Finans	Økt skatteinngang	-39 037 000
Delsum			-117 031 000
Reduserte inntekter			
1)	Finans	Reduksjon rammetilskudd endelig vedtatt og saldert statsbudsjett 2017	1 840 000
1)	Finans	Reduksjon skatt - endringer i skatte og- og avgiftsreglene (RNB)	570 000
2)	Finans	Reduksjon inntektsutjevning skatt	27 300 000
Delsum			29 710 000
Økte utgifter			
1)	Veiledn. og utvikl.	Flere barnehagelærere (RNB)	768 000
1)	Veiledn. og utvikl.	Gratis kjernetid i barnehage (RNB)	29 000
3)	Berge Gård	Kompensasjon økt bemanning v/brannvakter (PS-17/76)	1 800 000
4)	Kommunens fellesområde	Forlik tomter Shell-brygga	2 000 000
5)	Rådmann	Tilskudd/kjøp av tjenester Grimstad Eiendomsutvikling AS (PS-17/78)	650 000
6)	Rådmann	Medgåtte kostnader juridiske tjenester (firma; BDO, Kluge mv.)	1 593 000
7)	Helsetjenesten	Tidlig innsats/rehab./trenings ved Berge Gård (PS-17/78)	150 000
8)	Plan-/Miljø-/Landbruk	Oppstart av reguleringsplan for Ekelunden (PS-17/78)	150 000
9)	Hjemmetjenesten	Økte kostnader brukerstyrt personlig assistent (BPA)	350 000
		Avsatt budsjettpost merkostnader i 2017 Landvik skole - leie og drift i	
10)	Bygg- og eiendomstjenesten	Grooseveien	2 100 000
11)	Finans	Avsetting til disposisjonsfond - regnskap 2016 (PS-17/62)	49 327 000
12)	Finans	Avsatt styrking årsresultat 2017 (budsjettert mindreforbruk)	30 504 000
Delsum			89 421 000
Reduserte utgifter			
10)	Finans	Avsatt budsjettpost merkostnader i 2017 Landvik skole - leie og drift i	
		Grooseveien	-2 100 000
Delsum			-2 100 000
Netto totalsum			0

Kommentarer til postene:

1) Staten sendte i juli ut korrigerert saldert budsjett 2017 for rammetilskudd til kommunene. For Grimstad betød dette en reell reduksjon i rammetilskuddet på kr. 1 840 000. Dette som følge av omprioritering fra stortinget. I tillegg kom kr. 1 367 000 i økning rammetilskudd, som er til intern omfordeling (styrking barnehager, reduksjon skatteanslag osv.)

2) Inntektsutjevningen for skatt er budsjettert til kr. 27,3 mill. og vil med all sannsynlighet falle bort for 2017, siden Grimstads skatteandel av landet blir på landssnitt eller over. Posten for inntektsutjevning reduseres derfor med kr. 27,3 mill. til null, mens skatteinngangen budsjetteres opp tilsvarende (kr. 27,3 mill).

3) Berge Gård har i 2017 beregnede ekstrakostnader bemanning/noe utstyr på kr. 1,8 mill. knyttet til brannavvik. De må gå med høyere bemanning inntil bygningene er oppgradert til en høyere brannklasse.

Det vises til tidligere politisk sak om dette.

4) Det er tidligere inngått forlik om tomter på Smith Petersens brygge. Forliket er på kr. 2,0 mill. Det vises til tidligere politisk sak om dette.

5) Tilskudd/kjøp av tjenester fra Grimstad Eiendomsutvikling AS for 2017 som ikke er budsjettet. Det vises til tidligere politisk sak om dette.

6) Medgåtte kostnader til kjøp av juridiske tjenester så langt i 2017 under rådmannsområdet. Dette er ikke budsjettet med.

7) I vedtaket for 1. tertialrapport 2017 styrket kommunestyret helsetjenesten med kr. 150 000 for tidlig innsats/rehab./trening ved Berge gård.

8) I vedtaket for 1. tertialrapport 2017 ble det vedtatt å legge inn kr. 150 000 til oppstart av reguleringsplan for Ekelunden.

9) Hjemmetjenesten har økte kostnader til brukerstyrt personlig assistent (BPA).

10) I vedtatt årsbudsjett for 2017 ble det budsjettet med kr. 2,1 mill. på finansområdet for å dekke ekstrakostnader til leie/drift for Landvik skole i byggefasen. Posten flyttes fra finans til bygg- og eiendomstjenesten.

11) Ren teknisk budsjettjustering av årsresultatet for 2016.

12) Forslag til budsjettjusteringer ovenfor (post 1 til 11), gir et netto salderingsbehov på kr. 8,533 mill. I tillegg ser rådmannen at den ekstraordinært gode skatteinngangen i 2017 som med all sannsynlighet vil holde seg ut 2017, bør budsjetteres inn. Skatteanslaget økes derfor med ytterligere kr. 39,037 mill, mens nettoen (etter inndekning av kr. 8,533 mill) avsettes til styrking (kr. 30,504 mill) av budsjettet årsresultat. Total budsjettet skatteinngang (person-/formueskatt) i Grimstad vil da øke til kr. 670,0 mill.

Kommentarer til slutt:

Med unntak av forslag om kr. 350 000 til styrking av hjemmetjenesten (BPA), har ikke rådmannen foreslått budsjettendringer til reell styrking av driften, utover de vedtakene som er gjort nasjonalt (staten) eller lokalpolitisk. Regnskapsmessig merforbruk i sektorene (stillinger/kjøp av tjenester) i 2017 vil bli en del av vurderingene for budsjettforslag 2018 og handlingsprogrammet 2018-2021.

Kommunestyret vedtok i forbindelse med 1. tertialrapport 2017 å be rådmannen om å legge fram alternativ inndekning til poster som gir varige driftsendringer. Dette utgjør kr. 2,99 mill. (postene 5., 7., 9 samt kr. 1 840 000 av post 1.). Rådmannens alternative inndekning vil være pensjon, årsresultat og økte renteinntekter. Det vises til innstillingen i saken.

Grimstad - en åpen, innovativ kommune

Grimstad kommune er en kunnskapsbedrift hvor medarbeiderne utgjør en viktig ressurs.

Kommuneplanen setter mål for hvordan Grimstad kommune skal kunne tilby effektive tjenester av høy kvalitet til brukerne. Grimstad skal utvikles gjennom målbevisst satsing på kunnskap og skaperkraft for å møte framtidens behov. Dette styrer arbeidet med utviklingen av organisasjonens og kommunens arbeidsgiverpolitikk gjennom arbeid med ledelse, lederutvikling, visjon og verdier.

Kommunens arbeidsgiverpolitikk bygger opp under visjonen «Med viten og vilje». Arbeidsgiverpolitikken skal bidra til å virkeliggjøre samfunnsoppdraget i Grimstad kommune. Formålet er å synliggjøre et medarbeiderskap preget av mangfold og arbeidsglede, og sikre at alle ansatte bidrar til utviklingen av effektive tjenester av høy kvalitet.

Satsingsområdene for kommunens organisasjonsstrategi mot 2020 er:

- Kompetanse – anvendelse og utvikling
- Rekruttere, beholde og utvikle riktig kompetanse
- Lederskap og medarbeiderskap i fellesskap
- Innovasjon - evnen til utvikling og nyskapning

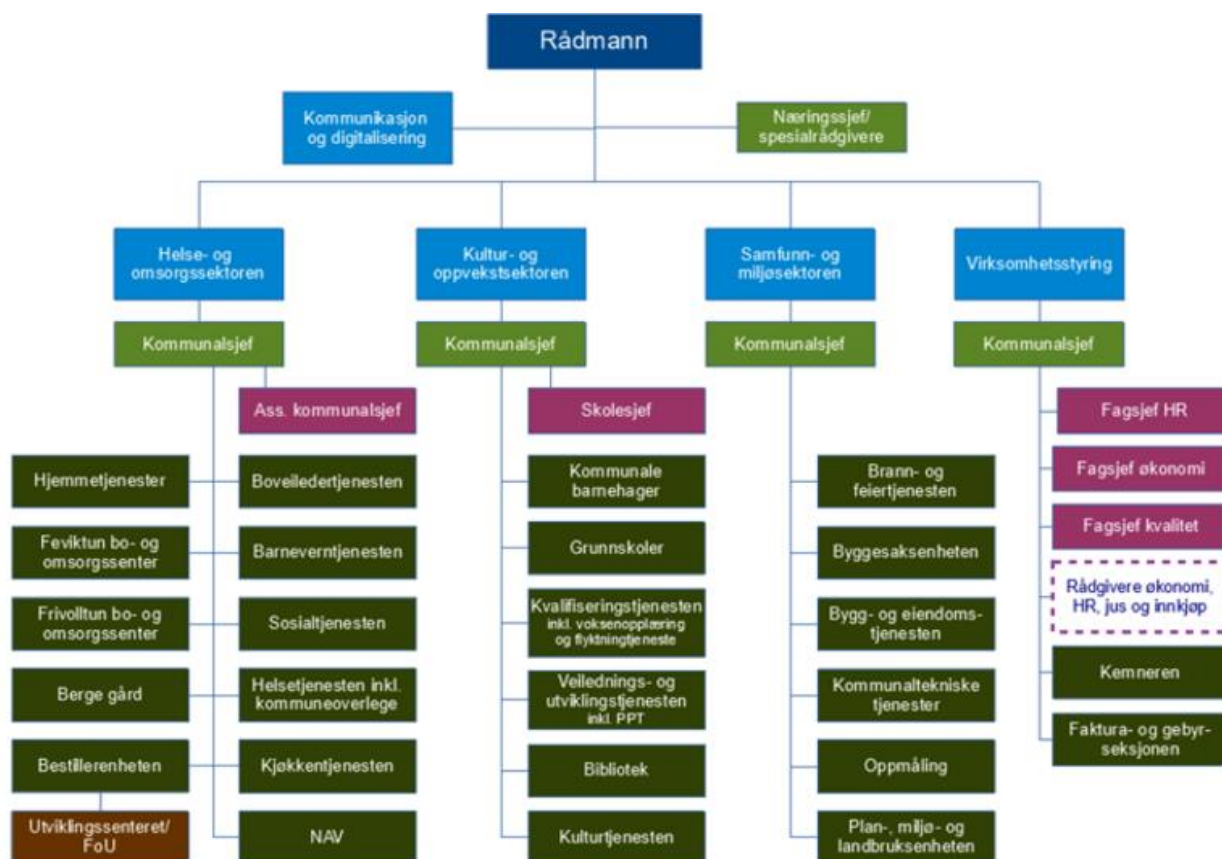
Administrativ organisering

Organisasjonskartet viser kommunens overordnede struktur, med sektorer, enheter og administrative støtteenheter. Grimstad kommune har en desentralisert organisasjonsstruktur, hvor enhetslederne har et helhetlig personal-, økonomi- og fagansvar. Enhetenes egenart og lokale utfordringer varierer, derfor varierer både organisering og delegering av oppgaver. Delegering av lederansvar til fagledere er i mange enheter en forutsetning for effektiv drift.

Rådmannens ledergruppe består av rådmannen, kommunalsjefer og kommunikasjonssjef.

Rådmannens strategiske ledergruppe består i tillegg til ledergruppen av økonomisjef, HR-sjef og kvalitetssjef.

Det pågår arbeid med å se på administrativ organisering.

Årsverksutvikling

Lønnsutgiftene utgjør en stor andel av kommunens løpende driftsutgifter. For kommunen som helhet utgjør de ca. 60 prosent av løpende kostnader, for enkelte enheter utgjør lønnskostnadene over 90 prosent av den totale økonomiske rammen.

Personalbudsjett for kommunen, og den enkelte enhet, er utarbeidet og redegjør for antall faste årsverk som er innarbeidet i lønnsbudsjettet. Budsjettet er basert på godkjente årsverk som følge av politiske vedtak og ressursfordelingsmodell i den enkelte sektor. Personalbudsjett for 2017 var basert på 1 297 årsverk. I tillegg budsjetteres det med årsverk til vikarer ved ferie og korttidsfravær i helse- og omsorgsektoren. Kostnader knyttet til vikar ved ferie og korttidsfravær utgjør mer enn 40 årsverk.

Som følge av aktivitetsøkning og konsekvenser av politiske vedtak er det i løpet av 2017 blitt opprettet nye årsverk. Årsverkene har vært vedtatt av kommunestyret i henhold til delegasjonsreglement.

Nye årsverk opprettet i løpet av 1. tertial 2017 utgjør totalt 11 årsverk, og i 2. tertial utgjør dette 4,2 årsverk.

Tabellen under viser fordeling av nye faste vedtatt årsverk per sektor.

Personalbudsjett faste årsverk	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Vedtak om nye stillinger 1. tertial 2017	Vedtak om nye stillinger 2. tertial 2017
Totalt	1241	1297	11	4,2
Støtte og stab	42	42		
Helse- og omsorgsektoren	516	547	8,9	3,4
Kultur- og oppvekstsektoren	535	555		0,75
Samfunn- og miljøsektoren	149	153	2,1	

1.tertial

- Sosialtjenesten 7 årsverk, døgnbemanning
- Boveiledertjenesten 0,94 årsverk, BPA
- Barnevernstjenesten 1 årsverk, barnevernkonsulent
- Brann- og feiertjenesten 0,12 årsverk, velferdsteknologi
- Byggesaksavdelingen 1 årsverk, byggesaksbehandler
- Plan- miljø og landbruksavdelingen 1 årsverk, arealplanlegger

2. tertial

- Helsetjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten. 0,5 årsverk barnefysioterapeut
- Helsetjenesten, Jobbsentralen. 1 årsverk miljøarbeider
- Helsetjenesten, Jobbsentralen. 1 årsverk miljøterapeut
- Helsetjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten. 0,36 årsverk fysioterapeut.
- Storgata barnehage, 0.75 fagarbeider
- Bestillerenheten, FOU-avdeling. 0,5 årsverk frivillighetskoordinator

I tillegg er det opprett to prosjektstillinger

- Kulturtjenesten, 50 % prosjektstilling i perioden 01.06.17-31.03.18.(Barnefattigdom)
- VUT, 40 % 2-årig prosjekt stilling «Barnehagebasert - og skolebasert kompetanseutvikling, om lærende nettverk og mobbing»

Utbetalte årsverk

Tabellen under viser hva som er utlønnet av faste og midlertidige årsverk hittil i år.

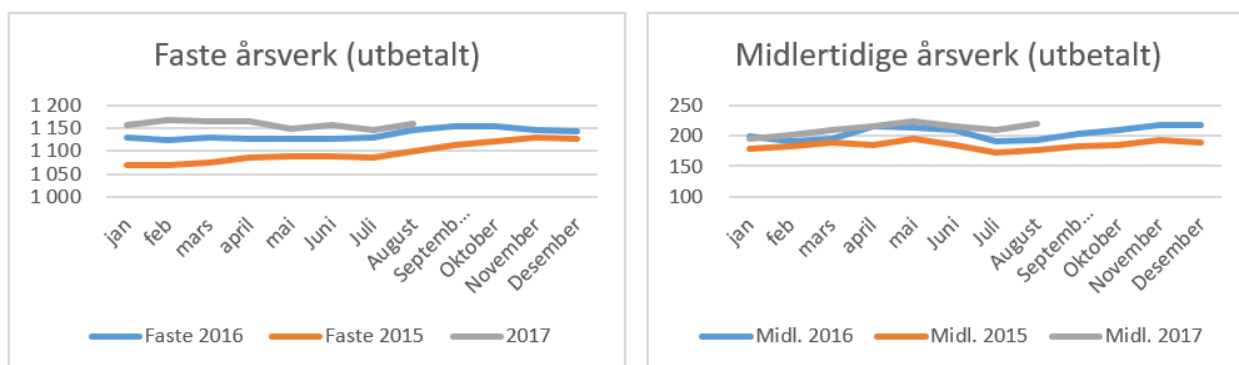
	01.01.17	31.08.17	Endring
Faste årsverk	1157	1161	+4
Midlertidige årsverk	197	220	23

Faste årsverk viser hva som er utlønnet til ansatte med fast ansettelsesavtale. Tallet inkluderer også sykemeldte innenfor sykepengeåret og ved lønnet permisjon. Ved inngang til 2017 ble det utbetalt lønn for 1157 faste årsverk, mens det i august ble utbetalt lønn for 1161 faste årsverk.

Midlertidige årsverk viser hva som er utlønnet til ansatte med ulike tidsbegrensede arbeidsavtaler. Dette vil ofte være vikarer for ansatte ved sykdom, permisjon, prosjekt- og engasjementstillinger, samt lærlinger. Dette kan ogstå være stillinger som er finansiert via statlige midler. Lønn til ansatte ved lengre sykefravær og foreldrepermisjoner refunderes via NAV.

Årsak til avvik mellom budsjetterte årsverk og utbetalte årsverk er knyttet til blant annet turnover, permisjoner og sykefravær. Samlet fremstår utbetalte årsverk som høyere enn budsjetterte årsverk, da vi teller med både lønn til fast ansatt og vikar, uten å ta hensyn til refusjon ved f.eks. sykefravær.

Diagrammene under viser utvikling i utbetalinger til faste og midlertidige årsverk i perioden 2015-2017.

Lønn til tilkallingsvikarer og innleide vikarer fra vikarbyrå kommer i tillegg til faste og midlertidige årsverk. Dette er i stor grad tilkallingsvikarer som blir kalt inn ved f.eks. korttidsfravær og ferieavvikling. Enheter innen helse- og omsorgssektoren har avsatt budsjettmidler til vikarer ved korttidsfravær og ferieavvikling.

Nærvær og helsefremmende arbeidsplasser

Sykefraværet i Grimstad har de siste årene vært på 7-8 prosent. Sykefraværet varierer mellom de ulike virksomhetene og enhetene. Et høyt sykefravær reduserer gjennomføringskraften, påvirker arbeidsmiljøet og medfører økte kostnader for organisasjonen.

Grimstad kommune er en IA-bedrift, og inngikk i 2015 ny intensjonsavtale for inkluderende arbeidsliv (IA-avtale). Avtalen har et økt fokus på forebygging og inkludering, og har som mål om å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet.

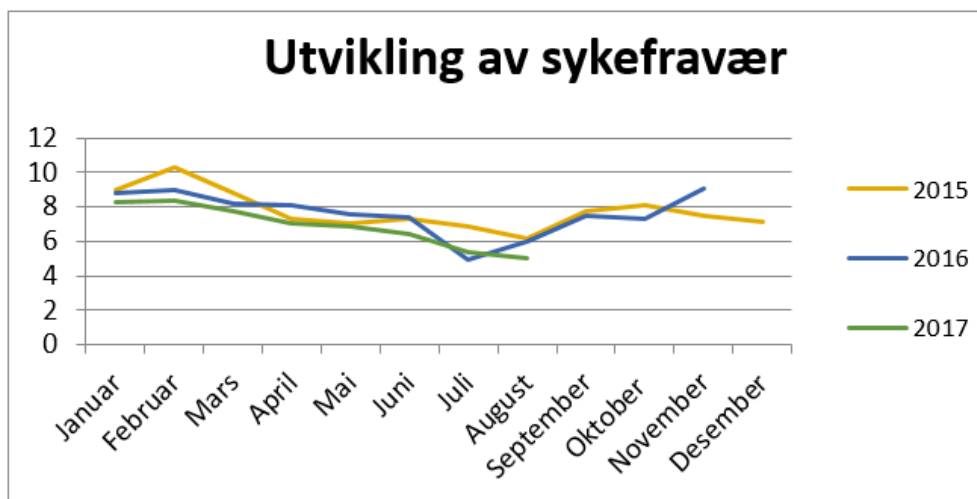
Grimstad kommune har som mål om å redusere sykefraværet med 20 prosent innen utløpet av 2018. Dette innebærer et mål om at samlet sykefravær ikke skal overstige:

- 2016: 7,6 prosent
- 2017: 7,4 prosent
- 2018: 7,2 prosent

Samlet fravær for hele kommunen viser nedgang på fra 7,8 prosent 2016 (jan.-aug.) til 7 prosent i 2017. Fraværet fordeler seg med et langtidsfravær (over 16 dager) på 5,2 prosent og korttidsfravær (under 16 dager) på 1,8 prosent.

Sykefraværet er noe høyere i februar, og avtar deretter. Undersøkelser viser at uke 8 er den uken i året med høyest sykefravær.

Figuren under viser utvikling av sykefravær per måned fra 2015-2017.

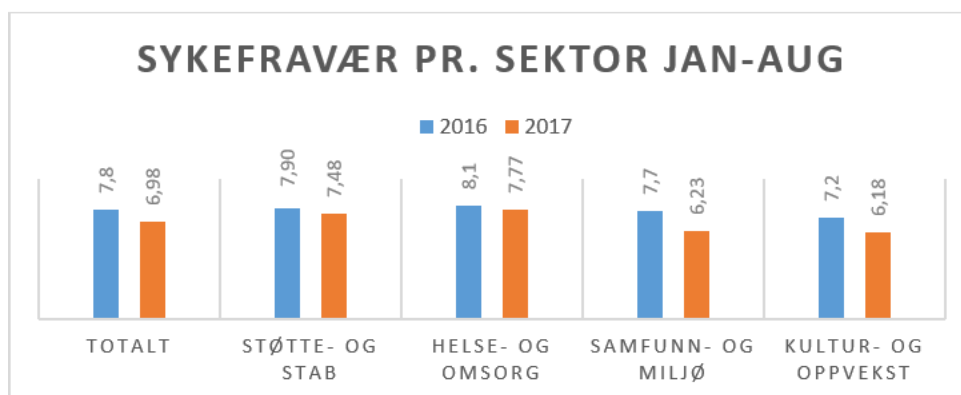

Det er store variasjoner mellom sykefraværet mellom de ulike enhetene. Enhetenes tall påvirkes sterkt av antall årsverk ved enheten. Små enheter med langtidsfravær vil få en prosentvis høyt sykefravær.

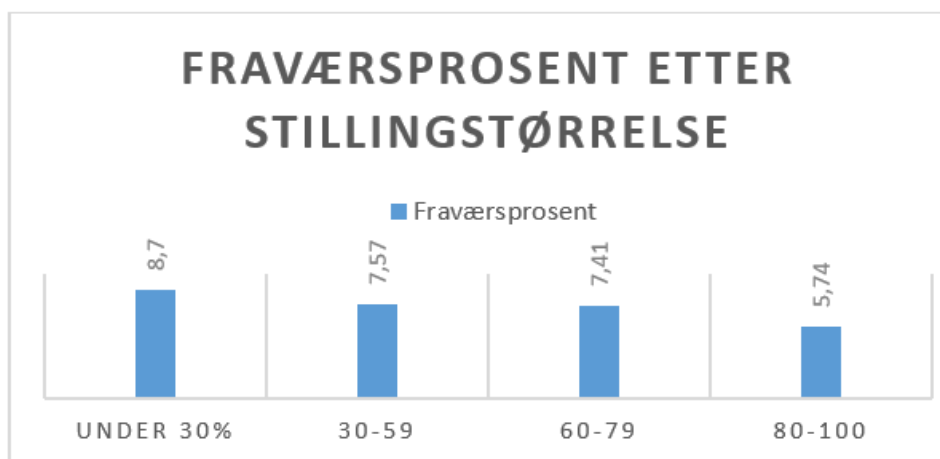
Tabellen under viser fordeling av fravær per sektor. Det er variasjoner i sektorene på fordeling mellom korttidsfravær og langtidsfravær.

Helse- og omsorgssektoren har et korttidsfravær på 2,11 prosent, kultur- og oppvekst 1,48 prosent, mens samfunns- og miljøsektoren ligger på 1,75 prosent.

Lærlingene har et bekymringsfullt høyt korttidsfravær på 4,52 prosent og et samlet fravær på 15,12 prosent.

Det er mindre variasjoner i sykefraværet i forhold til stillingsstørrelse. Tabellen under viser sammenheng mellom stillingsstørrelse og sykefravær. Vi ser av tallene at det er mindre fravær jo høyere stillingsstørrelse.

Samlet sykefravær er fremdeles for høyt. Samtidig er det viktig å se til sammenlignbare kommuner og kommunal sektor for øvrig. Alle kommuner rapporterer sykefravær til KS. Tallene for KS er noe forsinket sammenlignet med våre rapporteringsrutiner, slik at siste oppdaterte tall er for perioden 2. kvartal 2017 er 1.kvartal 2017.

Tallene fra KS viser et samlet sykefravær for alle kommuner på 9,94 prosent. Tallet for Grimstad kommune er 9,89 prosent på deres rapportering i den perioden.

Til sammenlikning har Arendal kommune et fravær på 9,91 prosent, Kristiansand kommune har 9,62 prosent, mens Mandal kommune, som ofte blir trukket frem i forbindelse med sykefraværarbeid, ligger på 7,41 prosent.

Gjennom et godt og aktivt samarbeid med bedriftshelsetjenesten, NAV Arbeidslivssenter og de tillitsvalgte jobbes det systematisk med ulike nærværs- og helsefremmende tiltak på de ulike enhetene. Ledernes systematiske arbeid med arbeidsmiljø og HMS er av grunnleggende betydning for å oppnå reduksjon i fravær.

Arbeidet med oppfølging av sykemeldte og ansatte som står i fare for å bli sykemeldt vektlegges. Dialogplassen, og den tette kontakten enhetsledere og fagledere står for, er en viktig del av oppfølgingsarbeidet. Hensikten med Dialogplassen er at man så tidlig som mulig kan sette i verk tiltak for å forhindre sykemelding, samt å få den sykemeldte tilbake i jobb raskest mulig eller over i andre tiltak.

Likestilling og mangfold

Gjennomsnittsalder på fast ansatte er 45,3 år. Innen helse- og omsorgssektoren er snittalderen lavere med 43,9 år. Kultur- og oppvekstsektoren har en snittalder på 45,9, mens i den i samfunns- og miljøsektoren er på 48,9 år.

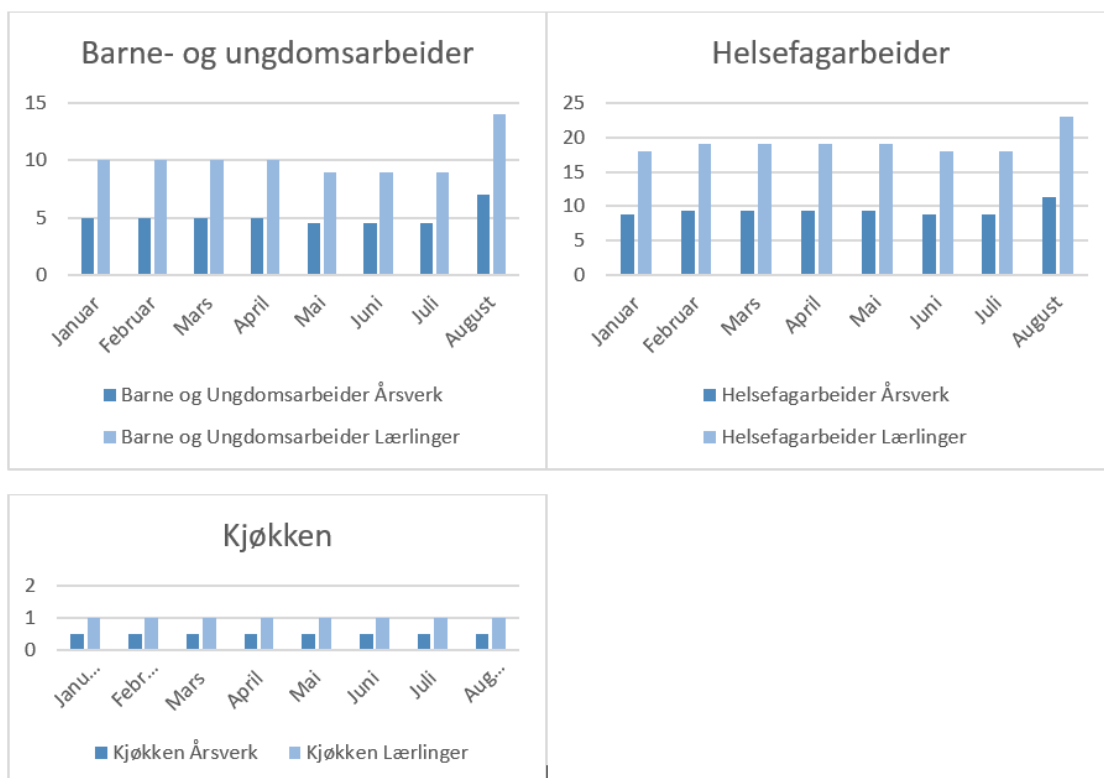
Det er i dag nesten 80 prosent kvinner ansatt i kommunen, og det er en tradisjonell fordeling hvor vi har flest kvinner innen omsorgsyrkene. Det er ønskelig å arbeide for en vridning i kjønnsfordelingen innen de ulike yrkesgruppene.

Det er innen de kvinnedominerte yrkene vi har flest deltidsansatte. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse lå ved årsskiftet på 76 prosent. Det vil i 2017 arbeides for å redusere bruk av ufrivillig deltid, samt å øke antallet hele stillinger i tråd med bestemmelsene i lov- og avtaleverk. Grimstad er i sammen med Arendal kommune innvilget skjønnsmidler til å gjennomføre prosjekt for å arbeide med ufrivillig deltid. Prosjektleder er ansatt og vil i løpet av høsten 2017 starte opp med arbeidet.

Lærlinger

Grimstad kommune har i sine budsjetter tatt høyde for 30 løpende lærekontrakter per år etter følgende fordeling: ca. 20 helsefagarbeidere, 8 barne- og ungdomsarbeidere og 2 lærlinger til kjøkken. Dette skal dekkes av sentrale midler. Årlig inntak etter denne fordelingsnøkkelen vil være omtrent 10 lærlinger i helsefag, 4 barne- og ungdomsarbeidere, samt 1 på kjøkken. I 2017 økes antall lærlingplasser med tre nye plasser i henhold til kommunestyrevedtak om økning av antall lærlingeplasser. Dette utgjør 1,5 årsverk ekstra. Virksomhetsstyring sørger for inntaket av lærlinger i helsefag, samt barne- og ungdomsarbeider i samarbeid med opplæringskontoret.

Hittil i år 2017 har vi hatt følgende fordeling:

Økningen i antall årsverk for 2017 har helårseffekt. Men fordi inntaket av nye lærlinger skjer i mai/juni med oppstart i august, vises ikke effekten av økningen i denne tertialrapporten. Likevel ser en at gjennom inntaket i august har antall barne- og ungdomsarbeidere økt, og at det per august er 14 lærlinger i dette faget mot 10 ved inngangen til året. Tilsvarende har en økt antall lærlinger i helsearbeiderfaget fra 18 ved inngangen av året, til 23 per august. En lærekontrakt i helsearbeiderfaget og en lærekontrakt i barne- og ungdomsarbeiderfaget vil avsluttes i løpet av det tertialet vi går inn i.

Ledelsesutvikling

I 2015 startet vi opp lederutviklingsprogrammet «En åpen og innovativ ledelse». Deltakerne på programmet er ledere med personalansvar fra alle sektorene. Det gjennomføres totalt fem samlinger for hvert kull. Det andre programmet ble avsluttet i juni 2017. Nytt program starter opp høsten 2017, og avsluttes før sommeren 2018. Totalt har nær 50 ledere deltatt eller deltar på lederprogrammet.

Programmet har fokus på kommunens etiske verdier, samfunnsoppdraget, medarbeiderskap og omstilling, og skal stimulere til en utviklingsorientert kultur med innovasjon og mestring som drivkraft. I ledersamlinger fokuseres det på erfaringsdeling og refleksjon, og det gjøres bruk av ulike typer metoder og verktøy. Vi ønsker å utvikle ledere som mestrer rollen sin og har fokus på de daglige lederoppgavene. Målet er at lederne har et endrings- og utviklingsfokus, samt engasjerer og motiverer sine medarbeidere til å finne de gode løsninger.

Det arbeides med bedre system for lederopplæring og lederutvikling for å bidra til at kommunen har ledere som kan møte kommunens utfordringer. Systemet skal legge til rette for at ledere på ulike nivå og i ulike deler av organisasjonen får tilpasset opplæring, oppfølging og utvikling. Dette innebærer forutsigbarhet i opplæring og utvikling, spesielt for nyansatte ledere

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelse for å kartlegge medarbeideres opplevelse av mestring og motivasjon er gjennomført i løpet av vinteren 2017. Undersøkelsen viste at Grimstad kommune scorer litt bedre enn gjennomsnittet av norske kommuner som har brukt undersøkelsen. Kartleggingen legges til grunn for utviklingsarbeid i alle deler av kommunen.

Etterarbeidet etter undersøkelsen pågår i de ulike enhetene. Det gjennomføres lokale prosesser og iverksetting av tiltak for å øke medarbeidernes opplevelse av motivasjon, kompetanse og mestring i arbeidsdagen.

Investeringer

Kommunestyret har gjennom året gjort enkelte justeringer i noen av investeringsrammene. Rådmannen har ingen ytterligere forslag til justeringer.

Oversikt investeringer

Arresten - Parkering i fjell

Kommunestyret vedtok i møte 27. august 2012 at parkeringshuset i Vardeheia skal bygges ut og driftes i kommunal regi. Arresten ble offisielt åpnet 1 juli 2015. Arbeidene har gått i henhold til fremdrift og innenfor budsjett. Parkeringsteknisk anlegg (bomanlegg) er installert og tatt i bruk. Siste del av prosjektet er å få på plass EL-bil ladestasjoner. Oppdraget er i gang, og i slutten av oktober 2017 vil både flexiladere og betalingsløsning være på plass for 10 ladestasjoner.

Nytt bibliotek

I februar 2014 gjorde kommunestyret vedtak om kjøp av post/politigården, Storgata 3. I møte den 1. september 2014 vedtok kommunestyret totalrammen til nytt bibliotek på 76,5 millioner kroner. Det er planlagt åpning av nytt bibliotek 9 desember. Økonomien i prosjektet er svært stram.

Langemyr skole – basseng

Skisser av nytt bassenganlegg er godkjent i AMU. Anbudskonkurransen er gjennomført og BRG Entreprenør AS er kontrahert. Arbeidet er igangsatt. Det er satt av 8 måneder til bygging av bassengsbygget. Ferdigstillelse er i slutten av mars 2018.

Landvik skole – nybygg

Kommunestyret vedtok i budsjett 2015 at det skulle avsettes midler til planlegging og gjennomføring av rehabilitering/nybygg av skolens eldste del. Investeringsrammen for Landvik skole økes med 2 mill. kroner til 51 mill. kroner inkl. mva, ref. formannskapet i møtet 1 juli 2016. Bygget er overtatt og er i bruk. Ombyggingen av klasserom til skolekjøkken i den gamle delen pågår, og den blir ferdigstilt i løpet av inneværende år.

Feviktun 6

Det ble gjort vedtak om plassering og bygging av boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne på tomten bak Fevikun i kommunestyret mai 2015. Det er skrevet kontrakt med entreprenør. Reguleringsplanen er godkjent, men det er klaget til fylkesmannen, og denne er fortsatt under behandling. Rådmannen har tidligere orientert politisk om at arbeidene ble igangsatt tross klagesaken, og arbeidene startet i desember 2016. Fremdriftsplanen for bygget er i rute. Prosjektbudsjettet viste seg å være svakt. Dette skyldes en del uforutsette endringer. I tillegg ble inngangsdørene til leilighetene flyttet. Dette medfører endringer i dør, låssystem, elektriske arbeider og utomhusplan. Kommunestyret bevilget kr. 2,4 mill. ekstra til dette prosjektet.

Sentrumsbarnehage

Kommunestyret vedtok 22 juni 2015 at ny kommunal sentrumsbarnehage skal plasseres på fagskoletomta. Reguleringsplanen for området er ferdig behandlet. KS 02.05.17 ble det vedtatt økt ramme til kr 36,5 mill. Arbeidene med å rive de gamle hallene på fagskoletomten vil igangsettes høsten 2017. Det startes samtidig opp med prosjektering ny barnehage på tomten. Anbudspapirer på ny barnehage ansås å sendes ut før nyttår.

Bemannede boenheter for sosialtjenesten

Det er utarbeidet tegninger for ombyggingen av Vossgate for å bosette brukere i ti boenheter. Foreløpig fremdriftsplan for dette prosjektet er byggestart høsten 2017/2018, med ferdigstillelse 31.august 2018.

Utfasing av fossilt brensel

I vedtatt handlingsprogram 2017-2020 er det avsatt kr. 16,4 mill. for utfasing av fossilt brensel. Prosjektet er fortsatt under utredning for de respektive byggene. Noen av prosjekteringen er påbegynt (sjømannshjemmet og Vossgate 14-16). Tiltak og installasjon av nye anlegg vil pågå hele 2018 og delvis 2019.

Sykesignalanlegg begge sykehjem

Anskaffelse av nytt sykesignalanlegg til Frivolltun/GROM, Fevikun og Berge Gård er del av et større prosjekt for velferdsteknologi og alarmmottak/responsentertjeneste. Dette er et felles prosjekt for alle Agder-kommunene. Innkjøpsavtalen forventes å være klar i 3. tertial. Gjennomføring av selve prosjektet med nytt sykesignalanlegg kan bli utsatt til 2018.

Byhaven

Arbeidene med parken har vært ute på anbudskonkurranse. Alle anbudene var innenfor budsjettrammen. Oppstart av arbeidene blir i november 2017, med ferdigstilling i august 2018. Det er i KS 17/40 vedtatt å øke rammen som ble vedtatt i HR 17-20, fra 18 mill. til 31,2 mill. eks. mva.

Tribune Levermyr

Ny tribune er bygd på Levermyr med en kontraktssum på kr. 7 375 000 inkl. mva. FK Jerv skal finansiere 70 % av denne summen gjennom økt leie på bruk av Levermyr. Endelig prosjektrengnskap er ikke klart, da det fortsatt forhandles om tillegg krevd av entreprenøren. Ser man bort fra tilleggene det forhandles om, blir prosjektkostnadene innenfor budsjett.

Kloakkrenseanlegg

Et skisseprosjekt for nytt renseanlegg er fremlagt til politisk behandling. I skisseprosjektet er forskjellige renseprosesser utredet med tilhørende kalkyler. Ved politisk behandling i formannskapet 11.05.17 ble det vedtatt å sende saken tilbake til rådmannen, for i hovedsak å se nærmere på alternativer til plassering av anlegget. Det skal også avklares nærmere med Lillesand om et interkommunalt samarbeid om avløpsrensing. Saken skal fremlegges på nytt i oktober 2017.

Kloakkledning Hesnes

Arbeid med tekniske planer for anlegget ble påbegynt på forsommeren. Anbud forventes utsendt i slutten av oktober. Oppstart på arbeidene i marka blir i januar 2018 og forventes å være ferdig før sommeren.

Prosjektstatus

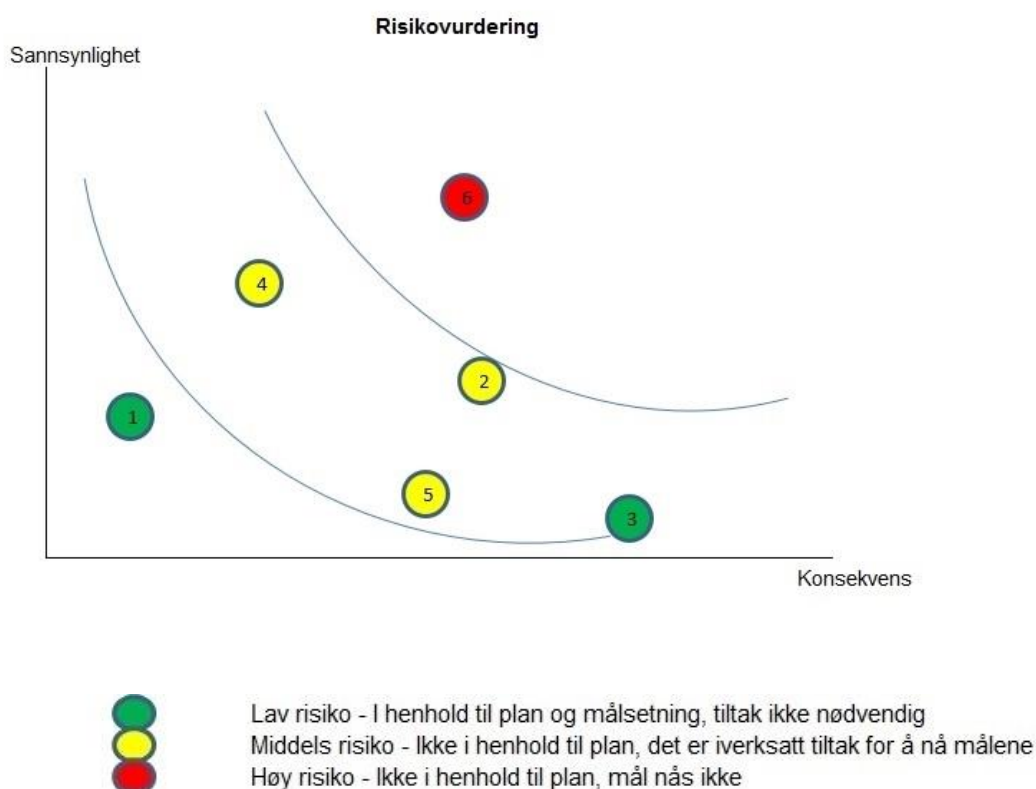
	Aresten	Nytt bibliotek	Langemyr skole - baseng	Landvik skole - nybygg	Feviktun 6	Sentrumsbarnehage	Benuttede boenheter for sosialtjenesten	Utfasing av fosilt brensel	Park ved nytt bibliotek	Tribute Levernmyr	Kloakkrensanlegg	Kloakkledning Hestnes	Nytt sykehusanlegg - begge sykehus
Mandat og omfang	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Avtaler	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Resurser og kompetanse	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Fremdrift	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Økonomi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● I henhold til plan og målsetninger, tiltak ikkenødvendig
 ● Ikke i henhold til plan, det er iverksatt tiltak for å nå målene
 ● Ikke i henhold til plan, det er usikkerhet til måloppmålsen

Prosjektrisiko

Hensikten med risikostyring av prosjekter, er å sikre bedre og mer effektiv prosjektgjennomføring. Dette for å prioritere ressursene riktig, og bidra til økt verdiskapning og gode prosjektresultater. Dette gjøres blant annet ved å holde oversikt og identifisere kritiske risikoområder. Økt innsikt om risiko i hele organisasjonen er også et mål som har betydning for hvordan risikobildet håndteres totalt sett.

Prosjektleder har totalansvaret for rapporteringen på sine prosjekter. På bakgrunn av dette gjør rådmannen en overordnet risikovurdering som er presentert i risikomatriksen under. Dette baseres på en vurdering av overordnede risikoelementer med konsekvenser og sannsynlighet.

Forklaringer og tiltak til risikoelementene i matrisen:

1. Prosjektkompetanse: Kommunen har tilstrekkelig prosjektkompetanse og prosjektlederkapasitet både innenfor bygningsområdet og innenfor prosjekter knyttet til VA og kommunalteknikk.

2. Forprosjekt og foranalyser: Det arbeides kontinuerlig med at det enkelte prosjekt beskrives og dokumenteres bedre før beslutning.

Tiltak:

- Øke forståelsen i kommunen for at kompliserte prosjekter krever tid til planlegging og analyse. Nytt renseanlegg vil være et prosjekt der godt forarbeid vil være svært viktig.

3. Prosjektorganisering: Det er etablert styringsgrupper og prosjektgrupper med egne prosjektledere for alle større investeringsprosjekter.

4. Kompliserte prosjekter: Kommunen har flere store prosjekter gående der det er knyttet risiko til økonomiske rammer og fremdrift. Av pågående prosjekter er biblioteket og utbygging av Landvik skole de største nå. Kommunen har også prosjekter med høy kompleksitet, uten at de nødvendigvis har en stor økonomisk ramme.

Tiltak:

- Mer bevisst holdning i forhold til å dele opp prosjekter i nye hovedprosjekter og delprosjekter. Sikre nødvendig fagkompetanse inn i prosjektene. Sikre gode medvirkningsprosesser og informasjon.

5. Oppdragsbeskrivelser og bestillinger: Prosjektbestillingene må være presise for at leveransen skal være i henhold til oppdraget.

Støttetjenester

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	36 904	22 301	22 946	23 444	498
Andre driftsutgifter	17 090	16 001	20 364	14 689	-5 675
Driftsinntekter	-2 755	-2 127	-6 188	-2 118	4 069
NETTO	51 239	36 175	37 123	36 015	-1 108

Personaldata

Faste årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	39,4	41,2	1,8

Midlertidige årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	7,2	5,3	-1,9

Fraværsprosent	2. Tertial 2016	2. Tertial 2017	Endring
Fravær	7,9%	7,5%	-0.4%

Støttetjenestene består av funksjonene virksomhetsstyring, kommunikasjons- og digitaliseringsavdelingen (KD), i tillegg til felles enhet for regnskap, lønn og arkiv/dokumentsenter (Agder kommunale støttetjenester). Virksomhetsstyring består av fagområdene kvalitet, økonomi, HR, kemner, faktura og gebyr, juss og innkjøp. KD har ansvar for kommunens fellestjenester, politisk sekretariat, lederstøttefunksjon, kommunikasjons- og informasjonstjenester, den kommunale IKT-virksomheten, betjening av publikumshenvendelser og henvendelser via telefon/sentralbord/epost.

Resultat og aktivitet

Kommunikasjons- og digitaliseringsavdelingen

Kommunikasjons- og digitaliseringsavdelingen arbeider med digitalisering, effektivisering og automatisering av kommunens arbeidsoppgaver. Avdelingen koordinerer flere prosesser på tvers av sektorene innenfor dette området. I tillegg har avdelingen ansvar for konkrete fagsystem, som kommunens internettsider, webportal for ansatte, administrative fagsystem for skole og barnehage, og for kommunens fagsystem innen pleie- og omsorg (Geric).

I august ble ny digitaliseringsstrategi for helse- og omsorgssektoren vedtatt i kommunestyret. Kommunikasjons- og digitaliseringsavdelingen har en sentral rolle i digitaliseringsprosesser som følger av denne strategien innenfor pleie- og omsorgstjenestene, og i forhold til velferdsteknologi.

Stortingsvalget 2017 ble avholdt 11. september. Det ble åpnet for forhåndsstemming 10. august. Kommunen kunne i år for første gang ta i bruk en ordning med elektronisk avkryssing i manntallet, dette effektiviserte gjennomføringen av valget. På valgdagen var det ca. 60 personer involvert i gjennomføringen av valget.

I forbindelse med studiestart på Universitetet i Agder gjennomførte kommunikasjons- og digitaliseringsavdelingen flere studentarrangement for å ønske nye studenter velkommen til Grimstad, og for å gi informasjon om kommunen. Blant annet ble det gjennomført tur med Solrik, og utdeling av vannflasker i gågata. Dette er et populært alkoholfritt alternativ i forbindelse med studentenes "pub-ræs" i Grimstad sentrum.

Virksomhetsstyring

Virksomhetsstyring har i 2. tertial hatt meget høy aktivitet. I tillegg til ordinær drift har en bidratt med forberedelser til årets lønnsforhandlinger, samt jobbet med å stabilisere de nye systemene som ligger i ERP.

Arbeidet med å lukke avvikene på arkiv som kommunen fikk etter tilsyn fra Statsarkivet er ferdigstilt og rapportert til kommunestyret og kontrollutvalget. Avvikene dreide seg om mangel på oversikt over arkivskapere og tilhørende arkivserier, mangel på rutinebeskrivelser, samt mangel på oversikt over hvilke fagsystem som er i bruk i kommunene. I stor grad har dette handlet om å utarbeide en ny arkivplan. Arkivloven slår fast at offentlige organ skal ha en ajourført arkivplan, som viser hva arkivet omfatter og hvordan dette er organisert. Arkivplanen skal også vise hva slags instruks, regler, planer mv. som gjelder for arkivarbeidet.

Arkivplanen er retningsgivende for alt arkivarbeid i kommunen. Alle arkivmedarbeidere og saksbehandlere i kommunen er forpliktet til å holde seg orientert om arkivplanens innhold og følge de retningslinjer som planen inneholder. Planen er publisert, og det ligger en lenke til planen på kommunens nettsider

Virksomhetsstyring har i perioden brukt mye ressurser på nytt økonomisystem (ERP). Dette prosjektet er i regi av IKT Agder og er felles for alle eierne av IKT Agder. Prosjektets formål er å anskaffe ett nytt økonomisystem til eierne av IKT Agder. Det nye systemet ble driftssatt 1 januar 2017. Det nye systemet er en skybasert suiteløsning med Xledger som hovedleverandør og Blugarden, Arena og Stratsys som underleverandører. Perioden har vært benyttet til å stabilisere det nye systemet. Det gjenstår fremdeles noe for å få systemet til å fungere optimalt. Det gjenstår fremdeles noe, blant annet å automatisere dataflyten intern i suiten.

IKT Agder har flere styringsorganer. Virksomhetsstyring har Grimstad kommune sin plass i porteføljestyret, i tillegg deltar virksomhetsstyring også i mange prosjektstyrer og prosjektgrupper. Virksomhetsstyring har også Grimstad kommune sin styreplass i AKST.

Virksomhetsstyring er programansvarlig for lederutviklingsprogrammet «Åpen og innovativ ledelse». Tredje runde av dette programmet har oppstart høsten 2017. Den andre runden av programmet ble avsluttet mai/juni dette år. Det er nå ca. 50 ledere i Grimstad som har gjennomført dette lederutviklingsprogrammet.

Kommunene Grimstad og Lillesand samarbeider om skatteoppkreverfunksjonen og har et felles kemnerkontor som holder til i Ericsson-bygget i Grimstad. Kemneren sin hovedoppgaver som skatteoppkrever er regnskapsføring av skatt, fordeling og innkreving av skatter og arbeidsgiveravgift, samt kontroll og informasjon overfor arbeidsgiverne i kommunen. Kemneren har også ansvar for innfordring av kommunale eiendomsavgifter og andre kommunale krav for Grimstad kommune.

Kontoret har i 2 tertial hatt noe sykefravær, men har allikevel greid å opprettholde god produksjon.

For kommunale eiendomsavgifter har kontoret hatt utfordringer knyttet til integrasjonen mellom innfordringssystemet Procasso og kommunens nye regnskapssystem. Dette har ført til at kontoret ikke har purret på manglede betaling av kommunale eiendomsavgifter siden mai av grunnet feil/ mangler i grunnlaget for purringene. Det er nå opprettet en prosjektgruppe under ledelse av IKT Agder, med representanter fra kommunen og systemleverandørene, med tanke på å finne en løsning på problemene. Saken har nå høyeste prioritet og det forventes en snarlig løsning.

På skatt gikk hovedavregningen i juni, som omfatter 85 % av skattytermassen, uten nevneverdige problemer. Etter dette har det fra og med august vært løpende skatteoppgjør for personlig næringsdrivende og andre med mer kompliserte ligninger.

På innkrevingssiden går mye av ressursene med til innfordring av utestående skattekrav fra fjorårets likning og eldre år. Resultatkravet for restskatt 2015 fra faglig overordnet myndighet i Skatt sør er fastsatt til 97 % av sum krav og skal måles per 31.12.17. Per 31.08.17 ligger kontoret for Grimstad sin del på 99,24 % og viser at vi allerede nå har slått resultatkravet med god margin. Statistikk fra Skatt sør viser at Grimstad resultatmessig er blant de aller beste kontorene.

Faktura- og gebyrseksjonen har hatt et travelt 2. tertial som følge av flere endringer ved innføring av nytt ERP-system. Flere ansatte i faktura- og gebyrseksjonen har i 2 tertial arbeidet tett opp mot IKT Agder gjennom prosjekter og fagforvaltningsroller. Seksjonen har lederansvar for fagforvaltningsgruppen Faktura og innfordring, en interkommunal forvaltningsgruppe i regi av IKT Agder, som arbeider med å fremme effektive og gode løsninger innen fagområdet til fakturering og innfordring. Faktura og gebyr har også lederansvaret for forvaltningsgruppen som arbeider med alle kommunaltekniske forsystemer. Seksjonen har i tillegg hatt en rolle i prosjektet med å implementere nytt skoleadministrativt system, i tillegg til en rolle i prosjektet med å skaffe nytt barnehageadministrativt system – BAS.

Seksjonen har fagansvaret for renovasjon. Det har gjennom 2. tertial vært arbeidet med å kvalitetssikre nye rutiner rundt fagprogrammene og gebyroppsett som følge av endring i renovasjonsforskriften som trådte i kraft 1.tertial. Faktura -og gebyrseksjonen arbeider tett med Agder Renovasjon for å sikre kvaliteten på avfallshåndteringen for innbyggerne.

Innføring av nytt økonomisystem og overgangen fra tre til tolv terminer for kommunale eiendomsgebyrer har hatt stor betydning for utsendelsen av fakturaer. Det er jobbet tett sammen på flere fronter med ERP-prosjektet for å få best mulig integrasjoner mellom forsystemer og økonomisystem. Det er bygget opp sterk kompetanse i seksjonen på integrasjoner og det nye økonomisystemet – noe som sikrer videre kvalitet i fremtiden ved innføring av nye forsystemer.

Eiendomsskattekontoret har startet arbeidet med å utarbeide forslag til takster som skal opp i sakkyndig nemnd og være gjeldende fra 2018.

Agder kommunale støttetjenester

Agder kommunale støttetjenester har et merforbruk etter 2. tertial på kr 323 000. Hele 2017 har vært preget av innføring av nytt ERP-system. Det har vært bruk av en del overtidstimer til prosjektmedarbeidere og til ordinær drift. ERP-prosjektet hadde budsjettert med frikjøp i januar, men har trukket dette tilbake. Spesielt lønningskontoret har hatt perioder hvor det har vært mye ekstraarbeid og stramme tidsfrister. Dokumentsenteret har også i 2017 hatt mye sykefravær og vi har måttet leie inn ekstra bemanning for å holde ordinær drift. Dette har blitt finansiert med sykepenger. For budsjett 2017 ble det lagt inn inntekter for salg av tjenester til Kuben. AKST ble ikke valgt som leverandør, og vi har derfor kr. 190 000 mindre i inntekter enn forventet på budsjetteringstidspunktet.

Ressursbruk

Støttetjenestene har i første kvartal et merforbruk på 1 108 000 kroner, noe som tilsvarer et avvik på 2,3 %. Dette merforbruket er knyttet til lønnskostnader i virksomhetsstyring og ikke budsjetterte konsulenthonorarer i forbindelse med varslingssaken. Fraværet har i perioden hatt en nedgang på 0,4 % og er nå på 7,5 %. Det er spesielt langtidsfraværet i virksomhetsstyring som bidrar til fraværet.

Kultur- og oppvekstsektoren

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	361 795	226 761	233 031	229 420	-3 610
Andre driftsutgifter	225 898	150 689	159 611	149 003	-10 608
Driftsinntekter	-116 677	-91 256	-95 994	-78 211	17 783
NETTO	471 016	286 194	296 648	300 213	3 565

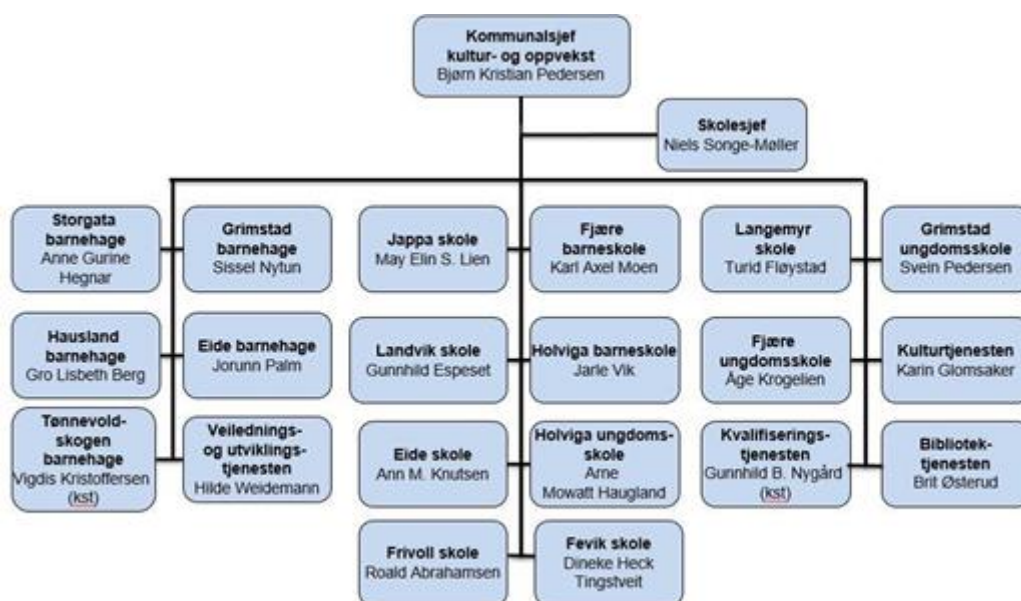
Personaldata

Faste årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	504,8	505,7	0,9

Midlertidige årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	84,5	85,7	1,2

Fraværsprosent	2. Tertial 2016	2. Tertial 2017	Endring
Fravær	7,2%	6,2%	-1%

Kultur- og oppvekstsektoren består av 20 tjenesteenheter, hvorav fem barnehager og ti grunnskoler i tillegg til kvalifiseringstjenesten, Langemyr skole, veilednings- og utviklingstjenesten, kulturtjenesten og bibliotekstjenesten. Grunnskolene inkluderer tre ungdomsskoler, én 1-10 skole og seks 1-7 skoler. Høsten 2016 hadde den minste skolen 94 elever (Eide) og den største 563 elever (Fevik). Kvalifiseringstjenesten inkluderer voksenopplæringen og flyktningetjenesten.

Gunnhild Bratland Nygård har fram til medio august vært konstituert som enhetsleder ved kvalifiseringstjenesten. Hilde Weidemann begynte som ny enhetsleder ved kvalifiseringstjenesten ultimo august. Vigdis Kristoffersen er konstituert som enhetsleder ved Tønnevoldskogen barnehage.

Resultat og aktivitet

Resultatene for de nasjonale prøvene på barnetrinnet for Grimstad skoleåret 2016/2017 var bedre enn gjennomsnittet i landet i alle de tre grunnleggende ferdighetene: engelsk, lesing og regning. Grimstad hadde færre elever på det laveste mestringsnivået enn gjennomsnittet i landet.

Arbeidet for å sikre elevenes psykososiale miljø har vært høyt prioritert både hos skoleeier og i skolene i både første og andre tertial. Opplæringsloven §9a om elevenes skolemiljø ble endret per 1. august. Skolens plikt til å handle i mobbesaker er skjerpet og konkretisert gjennom en ny aktivitetsplikt.

Skolene har:

- plikt til å følge opp
- plikt til å gripe inn i akutte situasjoner
- plikt til å varsle all mistanke og kjennskap
- plikt til å undersøke all mistanke og kjennskap
- plikt til å sette inn tiltak når eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø

Skolens plikt til å sette inn tiltak gjelder helt til eleven har det trygt og godt.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har hatt opplæring for lærere, skoleledere og elevråd i endringene i opplæringsloven.

Styrkingen av leseopplæringen på 1. - 4. trinn videreføres som forutsatt, med statlige tilskuddsmidler til økt lærertetthet og med tett oppfølging fra rådgiver/lesepædagog i veilednings- og utviklingstjenesten. Det har vært arrangert samlinger med lærere som holder lesekurs og gjennomført veiledning på flere av barneskolene.

Kompetanseplan for barnehagene 2017-2020 ble vedtatt av oppvekst- og utdanningsutvalget i april, og kompetanseplan for skolene ble vedtatt av utvalget i juni.

Ved utgangen av august var det 1 234 barn i barnehagene i Grimstad. Dette var nesten 100 færre barn enn ved tellingen 15. august 2016. Antallet barnehagebarn vil øke igjen fram mot årsskiftet.

Per august var det 26 barnehagebarn som hadde vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Åtte barnehager har i tillegg fått ekstraressurser for å kunne legge til rette for barn/grupper av barn. Den relativt lave grunnbemanningen i barnehagene i Grimstad bidrar til at behovet for få tilført ekstraressurser øker.

PP-tjenesten hadde per august 487 aktive saker. Det store antallet saker gjør at hver rådgiver i full stilling har 70-90 saker av ulikt omfang. Ved utgangen av august hadde PP-tjenesten 12 saker på venteliste.

Grimstad kommune får veiledning fra Utdanningsdirektoratets "Veilederkorps" til utviklingsarbeid i grunnskolen. Prosjektet vil strekke seg over 2 1/2 år og i første omgang er det skoleeierrollen som blir prioritert. Fra høsten 2017 vil Veilederkorpsen prioritere arbeidet med kursing og veiledning i forhold til elevenes skolemiljø.

Langemyr skole har fra skolestart i august 15 elever fra Grimstad. Dette er en økning med tre elever i forhold til forrige skoleår. Skolen har endret sitt skoletilbud med skole fra kl. 09.00 til 13.30/14.30, alt etter hvilket klassetrinn elevene går på. Skoletiden er tilpasset en samordnet skoleskyss og i kombinasjon med SFO mellom kl. 07.30 og 16.30. Det blir dermed tydeligere for alle involverte, inkludert betalende hjemkommuner, hva som er spesialundervisning og hva som er SFO. Elevråd er etablert ved skolen fra dette skoleåret, med engasjerte elever både i det psykososiale skolemiljøet og den fysiske utformingen av skolen og uteområdene.

Kommunestyret har for 2017 vedtatt å bosette 75 flyktninger, hvorav fem enslige mindreårige barn og unge under 18 år (EM). Per utgangen av august er det bosatt 59 personer inkludert tre enslige mindreårige. I tillegg har seks personer kommet på familiegjenforening. Bosettingsarbeidet er i god rute og nyankomne flyktninger gir uttrykk for at de trives.

Flyktningtjenesten har fått støtte fra IMDi til et kommunalt utviklingsprosjekt som legger til rette seg mot frivilligheten og flyktninger/innvandrere. Målet er å tilrettelegge for å øke flyktningenes deltakelse i sivilsamfunnet. Medborgerskap og nettverk er nøkkelord. Prosjektet skal avsluttes i februar 2018.

Det nye innvandrerrådet i kommunen gjennomførte sitt første ordinære møte i august.

Kulturskolen har arrangert sirkuskulturlørdag på "Fagskolen" i mai. Da ble sirkustelt satt opp på plenen og store og små kunne lære seg sirkuskunster. "Turist i egen by" ble arrangert for første gang 10. juni med stor oppslutning. Her kunne innbyggere og besøkene delta gratis på ulike tilbud.

Landvik skole hadde skoledrift både på Landvik og i leide lokaler i Grooseveien 36 (Drotningborg

ungdomsskole) ut vårsemesteret, men fra skolestart i august var skolen i samlet på Landvik etter at den nye delen av skolen sto ferdig.

Byggingen av den nye biblioteket på "Rutebilstasjonen" går i hovedsak som planlagt både m.h.t fremdrift og økonomi. Biblioteket vil stå ferdig og åpnes 9. desember.

Ressursbruk

Kultur- og oppvekstsektoren hadde per 2. tertial et samlet mindreforbruk på 3,6 mill. kroner. Per 2. tertial 2016 hadde sektoren et samlet mindreforbruk på 1,0 mill. kroner, mens årsresultatet var et mindreforbruk på 6,1 mill. kroner. Hovedårsaken til det positive regnskapsresultatet ved årets slutt var høyere inntekter fra integreringstilskuddet for flyktninger enn budsjettet. Uten disse inntektene ville sektoren samlet hatt et merforbruk på om lag 5 mill. kroner.

Grunnskolene

Grunnskolene har i 2017 en samlet budsjetttramme på 210,1 mill. kroner. De ti grunnskolene hadde per 2. tertial 2017 et samlet merforbruk på 0,96 mill. kroner. Etter 1. tertial var merforbruket 1,1 mill. kroner. Tabellen under viser avviket mellom periodisert budsjett og regnskap for hver skole (i tusen kroner). Seks skoler hadde et merforbruk, og fire skoler hadde mindreforbruk. Regnskapsresultatet for grunnskolene per 2. tertial gir et noe mer positivt bilde enn det som er reelt. Dette skyldes bl.a. at sykepengerefusjoner fra siste del av 2016 ble regnskapsført først i 2017 på grunn av overgangen til nytt økonomisystem.

Grunnskolene hadde i 2016 et samlet merforbruk ved årets slutt på 3,3 mill. kroner. Grunnskolenes budsjetttramme ble i vedtatt budsjett 2017 redusert med 3,0 mill. kroner i.h.t vedtatt handlingsprogram 2015-2018.

	+	-
Fjære ungdomsskole	315	
Grimstad ungdomsskole		8
Fevik skole		289
Fjære barneskole		907
Frivoll skole	40	
Eide skole		67
Landvik skole		270
Jappa skole	166	
Holviga barneskole	478	
Holviga ungdomsskole		420
	999	1 961
Sum	962	

Barnehagene:

De fem kommunale barnehagene har i 2017 en samlet budsjetttramme på 27,2 mill. kroner. Budsjetttrammen til barnehomeområdet samlet er på 180,9 mill. kroner. De kommunale barnehagene hadde per 2. tertial 2017 et samlet mindreforbruk på 0,1 mill. kroner. Etter 1. tertial hadde barnehagene et mindreforbruk på 0,06 mill. kroner. Tre av barnehagene hadde mindreforbruk og to hadde merforbruk. Etter 2. tertial i 2016 hadde de kommunale barnehagene et samlet mindreforbruk på 0,16 mill. kroner mens de hadde et merforbruk ved årets slutt på 1,1 mill. kroner.

	+	-
Hausland barnehage	26	
Tønnevoldskogen bhg	90	
Grimstad barnehage		151
Eide barnehage	159	
Storgata barnehage		28
	275	179
Totalt for barnehagene	96	

Kultur og bibliotek

Kulturtjenesten har et årsbudsjett for 2017 på 20,0 mill. kroner. Det meste av budsjettet er lønnsmidler og faste tilskudd til lag og organisasjoner. Tjenesten har 13,7 faste årsverk og regnskapet per 2. tertial viser et mindreforbruk på 0,4 mill. kroner. Bibliotekstjenesten har et årsbudsjett på 5,6 mill. kroner, og regnskapet er i balanse per 2. tertial.

Voksenopplæring og integrering

Kvalifiseringstjenesten har per 2. tertial et mindreforbruk på 3,6 mill. kroner. Hovedårsaken er merinntekter fra integreringstilskuddet for flyktninger. Voksenopplæringen har isolert sett et merforbruk på lønnskostnadene som følge av økende elevtall. I april ble det supplert med to nye klasseromsmoduler i tillegg til de to modulene som ble montert i 2016.

Fellesområdet til kultur- og oppvekstsektoren

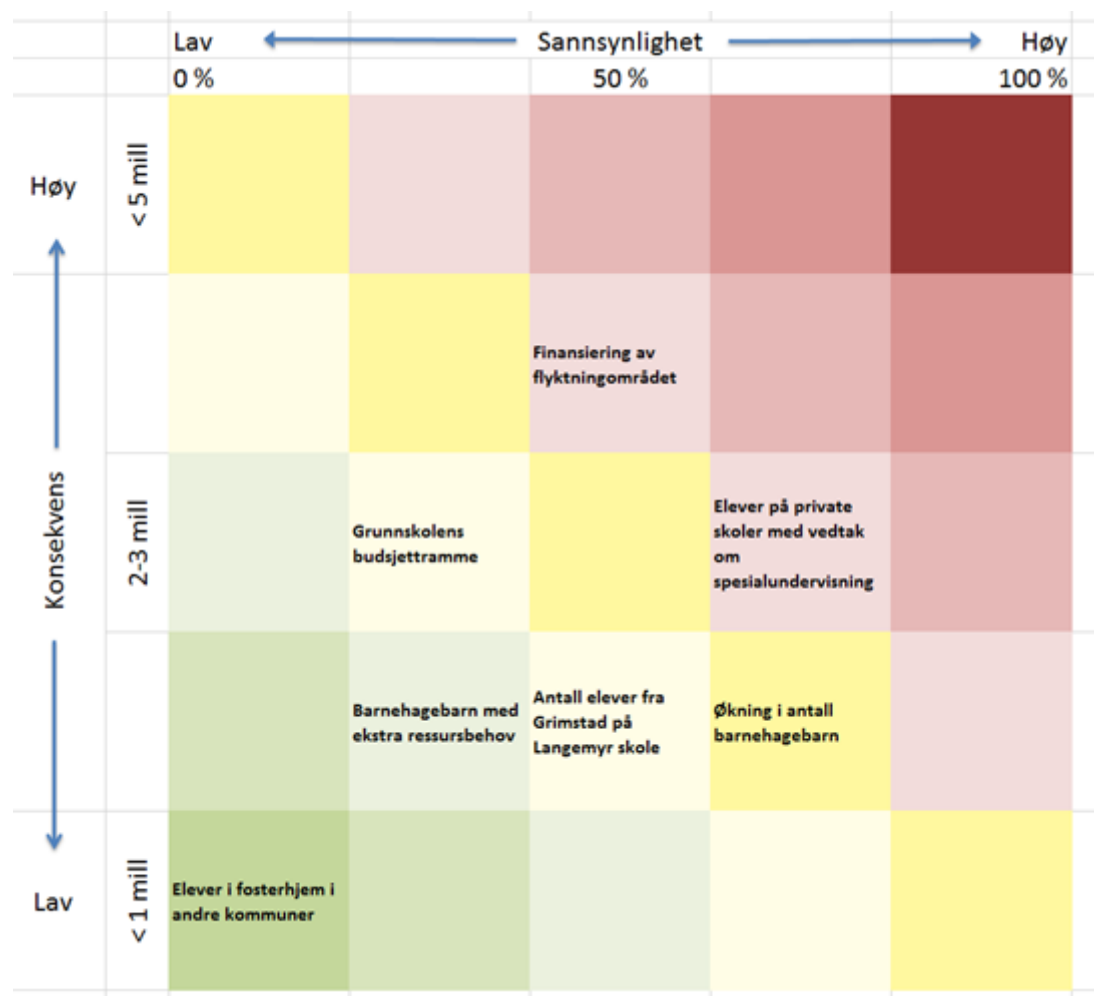
Fellesområdet til kultur- og oppvekstsektoren har i 2017 et netto budsjett 32,3 mill. kroner. På fellesområdet ligger det budsjett for Grimstad kommunes elever på Langemyr skole, utgifter til skoleskyss, overføringer fra kommunen til private skoler for elever med vedtak om spesialundervisning, gjesteelever fra Grimstad i andre kommuner og budsjett til videreutdanning av lærere og skoleledere. Fellesområdet hadde per 2. tertial et merforbruk på 1,2 mill. kroner.

Tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen

For planlagte tiltak for å redusere kostnader vises til regnskapsrapportene for den enkelte tjenesteenhet.

Estimat

I budsjett 2017 er det beskrevet sektorvise, økonomiske risikovurderinger. For kultur- og oppvekstsektoren ser matrisen ut som vist under. For nærmere beskrivelse av risikoområdene vises til vedtatt budsjett.

Kultur- og oppvekstsektoren har i 2017 et samlet netto budsjett på 465 mill. kroner. I 2016 hadde sektoren et positivt regnskapsresultat på 6,1 mill. kroner. En hovedårsak til det positive resultatet var større inntekter fra integreringstilskuddet for flyktninger enn budsjettet.

Fellesområdet til kultur- og oppvekstsektoren vil ikke klare å holde budsjettet i 2017. Hovedårsaken er økende overføringer til elever ved friskoler som har vedtak om spesialundervisning. I 2016 hadde kommunen merkostnader på 3,1 mill. kroner til elever med vedtak om spesialundervisning på Hesnes Montessoriskole, Drottningsborg ungdomsskole, St. Franciskus og Steinerskolen i Arendal. Per 2. tertial er merforbruket på denne budsjettposten 1,9 mill. kroner. Merforbruket vil øke fram mot årsskiftet.

Grimstad kommune har 12 elever på Langemyr skole våren 2017. Én elev gikk ut 10. trinn i vår, mens fire nye elever begynte på 1. trinn i høsten. Grimstad har dermed 15 elever på Langemyr skole dette skoleåret. Færre elever på Langemyr i vår i forhold til budsjetterte kostnader vil kunne kompensere noe for merforbruket til elever med vedtak i friskoler. Fellesområdet vil, slik det ser ut etter 2. tertial, få et samlet merforbruk ved årets slutt på om lag 1 mill. kroner.

Grunnskolene hadde i 2016 et samlet merforbruk på 3,1 mill. kroner. Budsjettet for 2017 ble redusert med 3 mill. kroner. Regnskapstallene for grunnskolene per 2. tertial er noe mer positive enn reelt bl.a. på grunn av at deler av sykepengerefusjonene fra 2016 er regnskapsført i 2017. Selv med de innsparingstiltakene som skolene har gjort rede for i sine regnskapsrapporter, er det sannsynlig at grunnskolene samlet vil få et merforbruk også i 2017.

De kommunale barnehagene hadde i 2016 et samlet merforbruk på 1,1 mill. kroner. Foreløpige prognoser for 2017 tilsier at barnehagene også i år vil få en lite merforbruk, anslagsvis på 0,5 mill. kroner. Samlet sett kan det imidlertid se ut til at barnehageområdet kan gå i balanse, men dette vil være avhengig av hvordan barnetallet utvikler seg utover høsten.

De siste tre årene har inntektene fra integreringstilskuddet for flyktninger vært høyere enn budsjettet. I år skal Grimstad kommune i.h.t kommunestyrets vedtak ta imot 75 flyktninger i tillegg til familieegjenforente. Det er sannsynlig at integreringstilskuddet også i 2017 vil gi et positivt bidrag til regnskapsresultatet for kultur- og oppvekstsektoren og for kommunen, men at bidraget vil være mindre enn i 2016. Et grovt anslag kan tilsa at integreringstilskuddet i 2017 kan gi et positivt bidrag til regnskapsresultatet på 6 - 8 mill. kroner.

Konklusjon:

Kultur- og oppvekstsektoren vil samlet sett sannsynligvis kunne oppnå budsjettbalanse ved årets slutt.

Helse- og omsorgssektoren

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	464 293	275 837	317 870	296 392	-21 478
Andre driftsutgifter	128 552	87 025	104 780	84 852	-19 928
Driftsinntekter	-117 113	-57 717	-75 004	-51 483	23 521
NETTO	475 732	305 145	347 646	329 762	-17 884

Personaldata

Faste årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	484,7	476,1	-8,6

Midlertidige årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	93,7	94,1	0,4

Fraværsprosent	2. Tertial 2016	2. Tertial 2017	Endring
Fravær	8,1%	7,8%	-0,3%

Helse- og omsorgssektoren består av 11 tjenesteenheter. Disse er hjemmetjenesten, barnevernstjenesten, sosialtjenesten, kjøkkentjenesten, NAV kommune, Frivolltun, Fevikun, Berge gård, boveiledertjenesten, bestillerenheten - inkludert fag- og utviklingsavdelingen (FOU), samt helsetjenesten.

Det har vært noen endringer i ledelsen. Aase Synnøve Hobbesland er ny kommunalsjef og Anita Stiansen er ny leder for NAV kontoret.

Det har vært arbeidet med boligsosial handlingsplan. Tre arbeidsgrupper har jobbet med denne planen, og det har vært en brukerrepresentant med i en av arbeidsgruppene og prosjektgruppen. Planen legges frem til politisk behandling i oktober.

Aktiviteten innen omsorgstjenestene har vært stabil i annen tertial. På Berge gård har aktiviteten stabilisert seg på omtrent samme nivå som i 2016. Aktiviteten i hjemmetjenesten og på Grom ligger noe over nivået for 2016 i begynnelsen av annet tertial. I sommermånedene har aktiviteten ligget noe under fjoråret. Samlet sett er aktivitetsnivået i de hjemmebaserte tjenestene nærmest helt likt fjoråret.

I de forebyggende helsetjenestene er det hovedsakelig økt aktivitet sammenliknet med 2016. Helsesøstertjenesten/skolehelsetjenestene har blitt styrket og dette forklarer noe av aktivitetsøkningen. Det fokuseres på samhandling mellom tjenestene til barn, unge og familier i Familiens hus.

Det pågår en rekke prosjekter i sektoren. Hovedprosjektet er et overordnet prosjekt i sektoren med utgangspunkt i driftsgjennomgangen av boveiledertjenesten. Delprosjektene har blitt valgt ut fra behovet i boveiledertjenesten, men har samtidig stor betydning for mange av enhetene i sektoren.

Når det gjelder enslige mindreårige flyktninger, har det kommet langt færre til kommunen enn hva det var planlagt for.

Sektoren har fortsatt økonomiske utfordringer. Aktivitetsnivået ligger for høyt i forhold til budsjett. Regnskapet viser et stort merforbruk på kr 17,9 mill.

Resultat og aktivitet

Overordnet prosjekt

Det er opprettet et overordnet prosjekt i helse- og omsorgssektoren med utgangspunkt i driftsgjennomgangen av boveiledertjenesten.

Etter drøftinger i enhetsledermøte i helse- og omsorgssektoren har det på bakgrunn av behov blitt spilt inn forslag til hva prosjektet bør inneholde. Etter gjennomgang i prosjektgruppen ble det besluttet at prosjektet tar utgangspunkt i behovet som boveiledertjenesten har for endringer i sektoren. Delprosjektene har blitt valgt ut fra behovet i boveiledertjenesten, men har samtidig stor betydning for mange av enhetene i sektoren.

Prosjektet har ansvaret for fire delprosjekter. Det er delprosjekt for økonomi og handlingsplan i boveiledertjenesten, natttjenesten, ambulerende tjenester, Grimstad arbeids- og aktivitetssenter samt frivillighet og transporttjeneste.

Pasientforløp og vedtakshåndtering er viktig i et overordnet perspektiv. Det er ut fra pasientforløp og vedtak at tjenestene til bruker ytes. Vedtakene vil til en viss grad være styrt av det tilbudet som kommunen faktisk har. Mangelen på ambulerende tjenester på kveld, natt og i helg i flere enheter, har betydning for hvordan tjenesten kan ytes. Det viser seg også at mangelen på aktivitetstilbud har betydning for hvilke tjenester som må innvilges. En økning i aktivitetstilbud vil ha mange fordeler. Aktivitet gir en meningsfull hverdag for den enkelte bruker, innsparing i kostnader for kommunen og verdiskapning. Aktivitetstilbud er billigere i drift enn annen tett oppfølging.

Aktivitetstilbud kan driftes på flere måter. Delprosjektet Grimstad arbeids- og aktivitetssenter omfatter også frivillighet og transporttjeneste. Hovedprosjektet må se på sammenhengen mellom delprosjektene, og gi forslag til hvordan tjenestene kan organiseres hensiktsmessig for å få en bærekraftig og fremtidsrettet tjeneste.

Det har blitt gjennomført en ekstern gjennomgang av bestillerenheten for å få en vurdering av om vedtaksnivået ligger på hva som er forsvarlige tjenester. Rapporten fra Agenda Kaupang viser at bestillerenhetens utmåling av tjenester står i forhold til hjelpebehovet til den enkelte. Det pekes på noen forbedringspunkter ved selve saksbehandlingen. Disse forbedringsområdene er allerede inkorporert i bestillerenhetens rutiner.

Delprosjekt for natttjenesten og ambulerende tjenester ferdigstilte sitt arbeid til den 30.06.17. Delprosjekt for Grimstad arbeids- og aktivitetssenter vil ferdigstilles i høst. Delprosjekt for økonomi og handlingsplan i boveiledertjenesten vil, i likhet med hovedprosjektet, vare ut 2017.

Boliger

Det jobbes for å øke antall boliger og bygge opp differensierte botilbud. Boligtilbudet oppleves å være noe bedret gjennom kjøp av flere boliger innen rusfeltet i 2016. Dette tilbudet skal utvides ytterligere i 2017. Planleggingen med ombygging av Vossbakke til heldøgnsbemannet bolig for mennesker med rusproblemer pågår og er i rute. Det er fortsatt utfordringer med å finne egnet botilbud til flere brukere, spesielt når det er brukere med psykiske helseproblemer og rusmisbruk samtidig. Det merkes at spesialisthelsetjenesten bygger opp sin polikliniske tjeneste og ambulante team, og sender brukere tidligere hjem til kommunen. Behovet for boliger øker og også behovet for tjenester i bolig, da brukeren er sykere når de kommer til kommunen. Boveiledertjenesten har kontakt med tre foreldregrupper med tanke på bofellesskap for personer med utviklingshemming. Disse er interessert i å bygge egen bolig i et samarbeid med kommunen og eventuelt private aktører. Her er det også et samarbeid med bygg- og eiendomstjenesten. Målet er at den første gruppen kan påbegynne byggeprosess i 2018.

Feviktun 6 er et nytt bofellesskap under oppføring, planlagt ferdigstilt i oktober 2017. Bofellesskapet består av fem boenheter for brukere med permanent boligbehov og en boenhet som skal fungere som beredskapsbolig for å utvalgte brukergrupper. Felles for brukerne som skal leve og bo på Fevikun 6, er at alle har ulik atferd som utfordrer. Målgruppen er brukere med utviklingshemming og psykiske lidelser. Brukere i aktiv rus er ikke i målgruppen. Brukerne som er tiltenkt denne boligen får allerede tjenester fra Grimstad kommune i dag, men ved å samle kompetanse og personell med bredt erfaringsgrunnlag, vil man kunne optimalisere både tjenestetilbud og kostnader knyttet til drift. Det ble tidligere i år nedsatt en bred tverrfaglig prosjektgruppe ledet av kommunens økonomisjef. Prosjektgruppen har jobbet målrettet med utforming av boligene, målgrupper og forslag til kriterier for tildeling av permanente boliger og for beredskapsboligen. Prosjektgruppen har også utarbeidet en helhetlig plan med tanke på hvordan prosessen fra nå og frem til boligen er i drift, skal forløpe. Boligen er organisatorisk lagt til boveiledertjenesten.

Gjennom arbeidet med boligsosial handlingsplan jobbes det med fremtidig boligbehov.

Tjenester på riktig nivå i omsorgstrappa

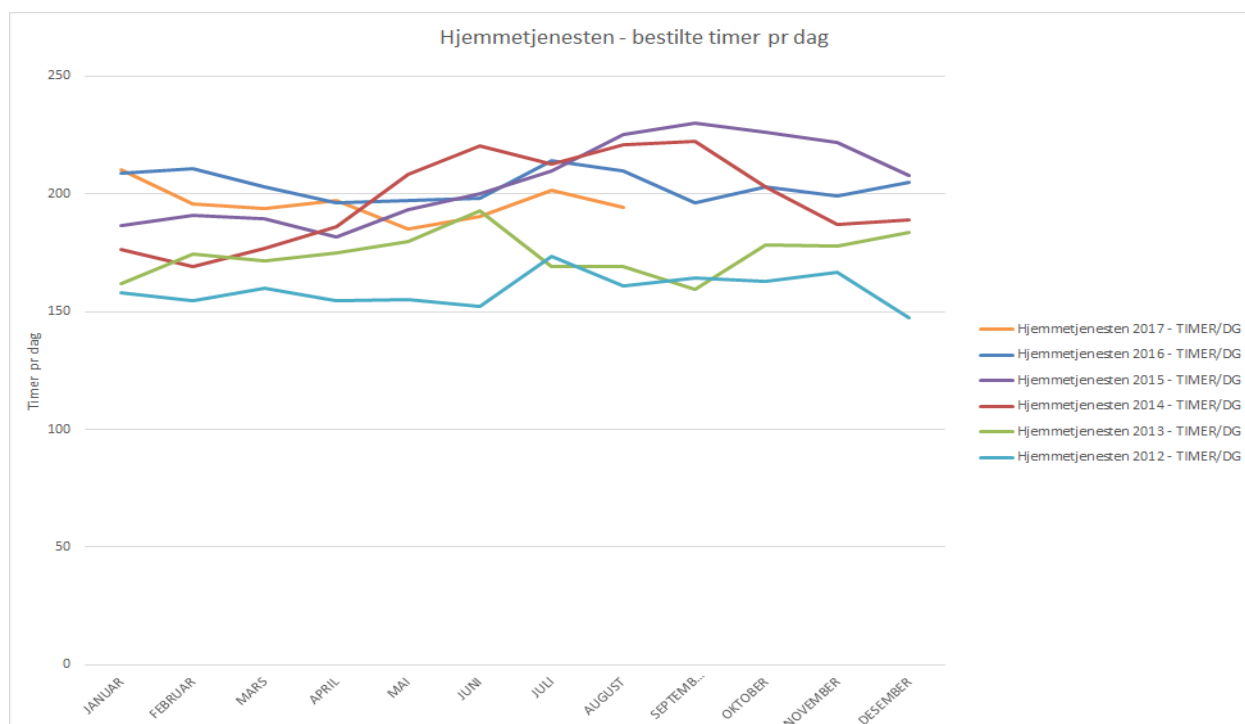
Det er et mål at brukerne skal bo i eget hjem lengst mulig. Kommunen må understøtte dette med å iverksette tiltak som bidrar til å gjøre dette mulig for brukere og pårørende. I annet tertial har det variert mellom 66 og 70 langtidsvedtak i sykehjem. Det har ikke vært venteliste verken på korttid (har hatt korte perioder med overbelegg) eller langtidsplasser. Det har vært noe venting på heldøgns omsorgsbolig.

Brukerne venter hjemme eller i korttidsavdeling og får nødvendig helsehjelp der de er. Kommunen har ikke kjøpt noen døgn på sykehuset.

Korttidshyblene på Berge gård har vært leid ut til hjemmeboende i kortere og lengre perioder. Dette har hovedsakelig vært brukere som trengte avklaring av hjemmesituasjonen og flere har flyttet i HDO i etterkant. Det har også vært leid ut hybler til studenter i kortere perioder. De som har leid hyblene har vært svært godt fornøyd med en slik løsning.

Antall timer med vedtak har lagt ganske stabilt i 1. tertial samlet sett for hjemmetjenesten og i HDO. Noen variasjoner vil det være på Grom og Berge gård da det er flere dårlige beboere som varierer i helsetilstand og behov for tjenester. Det er utfordrende i HDO der det bor mange personer med demenssykdom. Det skjer mange uforutsette hendelser, og det er stor variasjon i behov for tjenester. Det er vanskelig å fange opp dette behovet fullt ut i vedtakene. Hverken Grom eller Berge gård er spesielt godt egnet som boliger til personer med langtkommet demenssykdom, men det gjøres en stor innsats for å legge best mulig til rette. Bygningsmessige forhold skaper likevel en del utfordringer.

Figuren viser oversikt over leverte timer pr. dag for alle de hjemmebaserte tjenestene fra 2012-2017.

Effekten av hverdagsrehabilitering ligger på samme nivå som tidligere. Brukerne som får hverdagsrehabilitering estimeres en reduksjon i behov for ordinære hjemmetjenester med to timer per bruker per uke. Effekten av hverdagsrehabilitering er vanskelig å måle i entydige resultater, men det er stor enighet om å anbefale kommunene (f.eks. fra Omsorgsforskning) å gi dette tilbudet til brukerne.

Når det gjelder dagaktivitetstilbud, har sektoren fått tilskudd til etablering av plasser for personer med demenssykdom. Driften av disse opprettholdes og plassene driftes av tilførte midler. Hvordan sektoren skal jobbe videre med dette ivaretas i et av delprosjektene som pågår i sektoren.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er et satsningsområde, og det pågår prosjekter og utprøvinger. Velferdsteknologiske løsninger bygger opp under at brukere kan bo lengst mulig i eget hjem. Nattilsyn med teknologistøtte har blitt en del av den ordinære driften i hjemmetjenesten og heldøgns omsorgsboliger, men det må fortsatt satses videre. Det samme gjelder e-lås. Bruk av GPS er under utprøving. Agder Living Lab (ALL) pågår for fullt og en rekke brukere er knyttet til prosjektet med tanke på utprøving av ulike velferdsteknologiske løsninger. Det har vært gjennomført en stor felles anskaffelsesprosess i hele Agder knyttet til velferdsteknologiske løsninger. Anskaffelsesprosessen er nå ferdig. Denne anskaffelsesprosessen har sitt utspring i etableringen av responscenter (alarmsentral for trygghetsalarmer, sensoralarmer o.l.) i Kristiansand, der alle 30 kommunene på Agder har interesser. 21 kommuner har sagt de vil delta, og ni kommuner har opsjon på deltagelse. Grimstad representerer Østre Agder i styringsgruppa, og flere representanter fra kommunen deltar i arbeidet på ulike områder. Med felles anskaffelser ser en for seg gunstige innkjøpsordninger i årene fremover både med tanke på økonomi, typer løsninger, fleksible leveranser, osv.

Kvalitetsarbeid

Gode pasientforløp er en viktig satsing på kvalitetsarbeid for å kunne planlegge riktige tjenester og sikre gode og trygge overganger. Det innføres sjekklistene i tjenestene for å få til gode og trygge forløp når brukerne kommer hjem fra sykehuset eller flyttes mellom ulike kommunale tjenester som f.eks. korttidsavdeling og egen hjem. Også innenfor psykisk helse, rusfeltet og boveiledertjenesten jobbes det med å implementere denne metodikken.

Bestillerenheten har ikke mottatt noen klager i annet tertial.

Det er stor oppmerksomhet om kompetanseplanlegging i sektoren. Det er søkt Fylkesmannen om kompetansmidler og innovasjonsmidler. Her planlegger sektoren ut fra kompetansebehov i enhetene, og det er fokus på å utvikle riktig kompetanse for å møte utfordringer i fremtiden. Kommunen har et bredt samarbeid med Universitetet i Agder (UiA) innen flere områder.

Enslige mindreårige flyktninger

Avdeling for enslige mindreårige flyktninger består av 12,34 årsverk. Avdelingen har ett bofelleskap, etter at bofelleskapet i Reddalsveien er avvirket. I tillegg har avdelingen ungdommer bosatt i gruppefosterhjem og ungdommer bosatt på hybel. Per i dag har Grimstad kommune 20 EM-ungdommer.

Grimstad kommune har i andre tertial gjennomført driftsendring i arbeidet med EM. Bakgrunnen for den gjennomførte driftsendringen handler om fire faktorer.

1. Endring av finansieringsordning fra refusjon til finansiering per flyktning/enslige mindreårige.
2. Det er for høye kostnader med å drifte to bofelleskap.
3. Faglig kan det forsvares å ha ungdommer på hybel og i gruppefosterhjem, istedenfor å beholde to bofelleskap.
4. IMDi har signalisert at det er usikkert hvorvidt alle tidligere meldte enslige mindreårige flyktninger vil komme til Grimstad. Det er politisk vedtatt mottak av ti enslige mindreårige ungdommer i 2017. IMDi skisserer nå at det vil komme fem ungdommer til Grimstad. Det er imidlertid svært usikkert hvor mange ungdommer som kommer i inneværende år.

Grimstad kommune har tatt imot tre enslige mindreårige flyktninger i 2017.

Målet til Grimstad kommune er at ny driftsmodell iverksettes i september 2017. Ny driftsmodell vil bestå av et bofelleskap, herunder Ankerveien, ungdommer bosatt i gruppefosterhjem, ungdommer på hybel og en ny utebase.

Grimstad kommune vil vurdere omorganisering av EM ved å flytte tjenesten fra barneverntjenesten til kvalifiseringstjenesten i tredje tertial.

Ressursbruk

Økonomi

Sektoren har samlet sett et merforbruk på over kr 17 mill. hittil i år. Enhetene med høyest merforbruk er boveiledertjenesten, helsetjenesten, barnevernet og Frivolltun. Boveiledertjenesten sitt merforbruk har sin forklaring i nye brukere, bruk av ekstra innleid personell, kjøp av vikartjenester og ikke fullfinansiering av kjøp av private tjenester. Det er kjent at enheten har besatt syv årsverk i 2017 uten budsjettmidler, i påvente av en grundig økonomisk gjennomgang som oppfølging av driftsgjennomgangen. Nye brukere med behov i 2017 har medført bruk av ytterligere ni årsverk i boveiledertjenesten. Når det gjelder helsetjenesten er 1,4 mill. kroner i merforbruk knyttet til Jobbsentralen. Dette omtales i eget kapittel. 1,7 mill. kroner i merforbruk på Frivolltun er hovedsakelig merforbruk på GROM (1,6 mill. kroner). I følge ressursstyringsmodellen har enheten 3,8 årsverk for lite i turnus på bakgrunn av aktivitetstall. Den økte aktiviteten skjedde først og fremst i mai til september 2016. Aktiviteten har vært stabil i 2017. Barnevern har et merforbruk på 0,6 mill. kroner. Dette er først og fremst fordi finansieringsordningen for enslige mindreårige flyktninger er lagt om til stykkprisfinansiering, og kommunen har lagt til rette for et høyere antall ankomne til kommunen enn det som faktisk har kommet.

Det foreslås konsekvensjustering:

- Berge gård - tilsynsvakter som er pålagt etter branntilsyn, utgjør kr 1 400 000 for 2017. I tillegg er det pålegg om kjøp av komfyrvakter til kr 400 000.
- Når det gjelder de syv årsverkene som boveiledertjenesten bruker uten budsjettmidler, er det naturlig å vente til prosjektet konkluderer, og en vil komme tilbake til dette.

Årsverk

- Det vises en reduksjon på 8,6 faste årsverk. Dette skyldes i hovedsak nedbemanning i arbeidet

med enslige mindreårige. Det er en liten endring i midlertidige årsverk. Det er naturlig at det er variasjoner i tallene. For enhetene er det variasjoner. Det vil alltid være ulike permisjoner og ledige faste stillinger i en så stor sektor hvor en er i en ansettelsesprosess. Boveiledertjenesten har økt med ca. ni årsverk p.g.a nye brukere med behov for tjenester.

Sykefravær

- Tabellen viser oversikt over sykefravær i enhetene og for sektoren samlet sett.
- Sektoren har totalt sett et sykefravær i 2. tertial på 7,8 %, og ligger under målsettingen om sykefravær på maks 8 %. Det er en nedgang på 0,3 % fra 2016. Det jobbes systematisk og godt med sykefraværsoppfølging i alle enhetene.

Tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen

Status delprosjekt økonomigjennomgang - boveiledertjenesten

Utdrag fra kommunalsjefens krav til resultatmål beskrevet i prosjektskissen;

- *Iverksette, implementere og sikre gjennomføring av tiltak skissert i handlingsplanen for Boveiledertjenesten, etter driftsgjennomgangen i 2016*
- *Gjøre en økonomisk gjennomgang og analyse av enhetene i Boveiledertjenesten. Med oppstart på Landviktun 7, deretter Markveien/Tønnevdsgate/ambulerende tjenester, avlastningen etc.*
- *Vurdere og gjennomføre forbedringstiltak i tråd med økonomisk analyse for å sikre økonomisk balanse*

Delprosjekt økonomigjennomgang boveiledertjenesten er godt i gang. Alle enkeltvedtak til brukerne er revurdert som oppfølging etter driftsgjennomgang 2016 – dette gir en ryddig oversikt på det totale antallet tjenestetimer som gis pr døgn. Det er kartlagt oppgaver i alle bofellesskap og estimert tid som ikke er knyttet opp mot direkte tjenesteleveranser, samt gjort vurderinger av hvor mye ressurser som medgår til beredskap (eksempelvis nattevakter). Disse faktorene til sammen vil danne grunnlaget for avdelingenes fremtidige bemanningsplaner. Disse kostnadsberegnes og sees i sammenheng med de budsjettammer som er gitt for 2017. Det ble gjort en grundig analyse av boveiledertjenesten i 2012. Denne vil bli brukt som baseline for å forstå/skaffe seg overblikk over vekst de siste fem årene. Delrapport for nattjeneste og ambulerende tjeneste ble ferdigstilt 30. juni i år.

Føringer/konklusjoner gitt i det sektorovergripende prosjektet vil i stor grad legge føringer for hvordan økonomiske forbedringstiltak skal utformes. Handlingsplan vil utarbeides.

I forbindelse med driftsgjennomgang i boveiledertjenesten i 2016, ble det i hver avdeling avdekket forbedringsområder og utarbeidet omfattende handlingsplaner. Faglederne følger opp det de har kapasitet til, og målet er å komme gjennom alle punktene i handlingsplanene innen utgangen av dette året.

I bofellesskapet i boveiledertjenesten, der det har vært store utfordringer med å rekruttere, er en nå på vei til å få ansatt personer med riktig kompetanse. Det vil slå positivt ut økonomisk med mindre behov for ekstra innleie og mindre behov for kjøp av vikartjenester.

På Berge gård og Grom ser en på bygningsmessige tiltak for å tilpasse bedre til personer med demenssykdom og deres behov for tjenester. Her kan det være noe å hente økonomisk hvis en klarer å gjøre lokalitetene mer egnet. Dette vil uansett ikke utgjøre store summer. Det er begrenset hva en kan få til for bedre egnethet.

RS-rådgiver jobber systematisk med turnusplanlegging og opplæring i RS. Dette bidrar til riktig bruk av kompetanse og hensiktsmessige vurderinger ved innleie. RS-rådgiver veileder aktuelle ledere i turnusplanlegging og jobber for kostnadseffektiv turnus.

Estimat

Boveiledertjenesten ligger an til et betydelig merforbruk. Enheten forbruker opp mot 15 årsverk mer enn budsjettet. Det understrekes at det jobbes med tidligere nevnte prosjekter rettet inn mot boveiledertjenesten og muligheter for reduksjon i aktivitet og bemanning. Også Grom og barnevernet har en utfordrende situasjon. Dette er de tre enhetene det er knyttet størst risiko til. Det er imidlertid vanskelig å angi et estimat for året som helhet.

Det ser for øvrig ut til å være budsjettet med for lav inntekt på ressurskrevende tjenester, så her ligger en mulig forbedring av resultatet. Dette vil en komme tilbake til. I tillegg kan det være feil i periodisering for kjøp av tjenester, slik at merforbruket så langt fremkommer som lavere enn det faktisk er.

Barnevernet har et merforbruk som skyldes høyere kostnader og aktivitetsnivå enn forventet på institusjons- og beredskapshjemplassering, bruk av sakkyndige i kompliserte volds- og overgrepssaker, lønn og overføringsutgifter.

Helsetjenesten har ikke full finansiering til den ene sykehjemslegen. Enheten jobber med å finne en løsning på dette.

Helsetjenesten har ikke full finansiering til den ene sykehjemslegen. Enheten jobber med å finne en løsning på dette. Enheten har heller ikke full finansiering til legevaktskostnader. Her har kostnadene økt i år.

Berge gård har hatt store lønnskostnader og administrative kostnader på grunn av pålagte tiltak etter branntilsynet.

Vurderinger

Helse- og omsorgstjenester

Veksten i vedtakstimer i de hjemmebaserte tjenestene ser ut til å flate ut. Samlet vekst ligger nå under fjoråret. Denne utviklingen følges nøye. En jobber for å gi tilbud på riktig nivå i omsorgstrappa, og en må følge nøye med på behovene i befolkningen. Den demografiske framskrivingen som er gjengitt i kommunedelplanen (2014-2026) viser en andel av befolkningen med demenssykdom på 250 personer i 2014 og 289 personer i 2020. Ved telling av antall personer med demensdiagnose i 2017 landet vi på over 290 personer. Det betyr at kommunen har et høyere antall personer med demenssykdom nå enn det som var estimert for 2020. Det vil få konsekvenser for fremtidig planlegging av ulike tilbud samt boligplanlegging. Det satses videre på hverdagsrehabilitering, dagaktivitetstilbud, velferdsteknologiske løsninger, forebyggende hjemmebesøk og andre tiltak som bygger opp under retningen på tjenestene.

Tjenester til brukere med samtidig rusproblematikk og psykiske helseproblemer er et viktig satsningsområde. Tjenestene jobber med samhandlingen seg imellom og med spesialisthelsetjenesten. Det oppstår en del utfordrende situasjoner da brukere som kommer til kommunen ofte er sykere enn tidligere. Kompetanseutvikling og en mer hensiktsmessig organisering av tjenestene har stor oppmerksomhet, sammen med botilbud. Dette feltet vil være viktig å jobbe systematisk og planmessig med fremover. Kommunen har fått varsel om tilsyn i høst, og har benyttet anledningen til å jobbe med rutiner, samhandling og god praksis i enhetene.

Boveiledertjenesten er en stor enhet med behov for endringer på flere områder. Det avventes konklusjoner i pågående prosjekter. Det vil være viktig å ta tak i handlingsplaner og følge dette nøye opp for å få en hensiktsmessig innretning på tjenestene i møte med fremtidige behov.

Ernæring

Ernæring er et satsningsområde i institusjonene og hjemmebaserte tjenester. Her jobber kjøkkenet sammen med omsorgsenhetene. Næringsrik kost er viktig for å opprettholde funksjonsnivå og for å kunne klare seg godt hjemme. Dette feltet må fortsatt ha fokus. Begge sykehjemmene har nå flyttet middagsserveringen til ettermiddagen.

Bygningsmessige forhold

Flere enheter har utfordringer knyttet til plassmangel. Dette gjelder spesielt helsetjenesten, hjemmetjenesten og Frivolltun. Det jobbes med fremtidige løsninger bl.a. i arbeidet med I4Helse. Det er videre behov for en total gjennomgang av bygningsmassen i helse- og omsorgssektoren. Riktig utformet bygningsmasse er viktig for å kunne drifte tjenestene optimalt. Det vises i den forbindelse til eiendomsstrategien.

Familiens hus

Hovedfokus er fortsatt på videreutvikling av modellen for Familiens hus for samordning, koordinering og styrking av forebyggende arbeid og tidlig innsats for barn, unge og deres familier. Hvordan tjenestene kan utfylle hverandre og gi de som trenger det hensiktsmessig hjelp så de kan ta i bruk egne ressurser, er vesentlig.

Frisklivsarbeid

Det er høy aktivitet i Frisklivssentralen med tilbud både til voksne og barn. Aktiv med hund-gruppe har pågått i vår, og mange barn har kost seg sammen med snille hunder, som frivillige stiller opp med. Ellers er det viktig at kommunen fortsatt satser på lærings- og mestringstilbud. Det bidrar til at folk mestrer eget liv og opplever både mestingsfølelse, selvstendighet og livskvalitet.

Det ble for øvrig åpnet frivilligsentral i april med åpningstid to dager i uka. Tilbud er fremdeles i startfasen.

Samfunns- og miljøsektoren

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	91 214	53 659	56 570	58 002	1 432
Andre driftsutgifter	65 623	40 362	49 265	40 618	-8 646
Driftsinntekter	-59 448	-35 828	-47 840	-39 671	8 169
NETTO	97 388	58 193	57 995	58 949	954

Personaldata

Faste årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	119,1	118,4	-0,8

Midlertidige årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	9,5	12,9	3,4

Fraværsprosent	2. Tertial 2016	2. Tertial 2017	Endring
Fravær	7,7%	6,2%	-1,5%

Sektoren har et bredt sammensatt ansvarsområde, med svært ulike enheter og mange ulike type oppgaver; plan, miljø, landbruk, byggesak, oppmåling, kommunalteknikk, bygg- og eiendomstjenesten, brann og feiing, folkehelse og sykkelby. Innenfor alle områdene er aktiviteten stor, arbeidspresset er høyt, og for noen områder er det utfordrende å behandle saker i ønskelig tempo. I 2. tertial har dette spesielt vært tilfelle for plan- og byggesaksbehandling. Enhetsleder for plan, miljø og landbruk er ansatt som kommunalsjef for sektoren, dette gir noe utfordring frem til ny enhetsleder er ansatt. Situasjonen er ventet å bedres mot årsskiftet, når enhetene nærmer seg full bemanning.

Sektoren har mange engasjerte og faglig dyktige medarbeidere. Sektoren preges jevnt over av arbeidsglede og faglig stolthet og trivsel.

I 2. tertial melder sektoren om et positivt avvik på kr 954 000. Det er noe variasjon mellom enhetene, dette framkommer i enhetenes rapport.

Resultat og aktivitet

Byutvikling

Anbudskonkurranse for opparbeidelse av Byhaven er gjennomført, men oppdrag er ennå ikke tildelt. Bygging av nytt bibliotek og Byhaven er store og viktige byutviklingsprosjekter for Grimstad.

Arbeidet med torg- og gatebruksplan for det historiske bysentrum er godt i gang. Det er avholdt mange innspillsmøter, og på bakgrunn av dette er planforslag under utarbeidelse og vil komme til politisk behandling rett over nyttår.

Plan-, miljø og landbruk

Aktiviteten er høy innenfor alle fagområder. Det er stor pågang av private reguleringsplaner. I tillegg er enheten involvert i interkommunalt samarbeid om en regional areal- og transportplan for Arendalsregionen, samt flere byutviklingsprosesser. Langtidssykemeldinger medfører økt behandlingstid. Det er ansatt vikar og ny arealplanlegger, slik at situasjonen er i endring. Enhetsleder for plan, miljø og landbruk er ansatt som ny kommunalsjef for samfunns- og miljøsektoren, og det må ansettes ny enhetsleder. Enheten vil derfor fortsatt ha utfordringer knyttet til bemanning, fram til ny enhetsleder er ansatt.

Byggesaksbehandling

Saksmengden er stor, og enheten har slitt ressursmessig denne perioden grunnet stor utskiftning i bemanningen. Det har ikke vært kapasitet til å arbeide med kvalitetsforbedrende tiltak som angitt i enhetens målsettinger. Enhetens saksbehandlere jobber kontinuerlig; både individuelt og samlet, for å sikre at oppgavene blir gjennomført med den kvalitet og effektivitet som kreves. Den spesielle ressursituasjonen denne perioden har imidlertid gått noe på bekostning av deler av enhetens oppgaver, som tilsyn, ulovlighetsoppfølging, og lovbestemte saksbehandlingsfrister. I enkeltsaker blir følgen av en overskredet saksbehandlingsfrist at behandlingsgebyret må frafalles (delvis eller helt). Helt mot slutten av 2. tertial har imidlertid enheten startet opp med planleggingen av kvalitetsforbedrende tiltak; prosjekt med kontinuerlig forbedring, som er planlagt å følge oss utover i 2017/2018 (og forhåpentligvis videre).

Oppmålingstjenesten

Tjenesten har hatt normal oppgaveaktivitet gjennom 2. tertial. Alderssammensetningen blant de ansatte er høy. Enhetsleder går av for aldergrense (70 år) ved årsslutt 2017. Det er tilsatt ny leder som tiltrer i november 2017. De øvrige tre ansatte kan også gå av med pensjon i løpet av 2017 og 2018. Det foreligger lovendringsforslag om opphevelse av det kommunale oppmålingsmonopolet. Disse forholdene tilsier at det er en del usikkerhet knyttet til oppmålingstjenestens oppgaver, ansvar og bemanning framover. Oppfølging må vurderes fortløpende.

Kommunens eiendomsforvaltning

På utbygningssiden gjennomføres investeringene etter de rammer som er satt for 2017. Utover dette henviser vi til de enkelte prosjektene i prosjektrapportene til 2. tertial.

Driften har så langt i 2017 gått uten de helt store uforutsette hendelsene, med unntak av økte kostnader på nettleie, strøm og økte kostnader på vaktutrykninger. Noe av dette skyldes omlegging av rutiner i andre enheter og en økning av utrykninger til leiligheter uten bemanning der vi må tilkalle ekstra bemanning grunnet HMS-retningslinjer. Driften av småhus er en litt annerledes vaktmestertjeneste, og tilbakemeldinger og erfaringer viser at dette er et riktig prosjekt. Energimerking av formålsbygg er ferdig, med unntak av Dømmesmoen. Prosjektstillingen med eget EOS-kontor (energioppfølgingsystem) viser store innsparinger på energiforbruket, og store deler av økt nettleie ble dekket inn av besparte strømkostnader.

Renholdstjenesten har i 2017 hatt et god inngang på året, og tjenesten viderefører målrettet arbeid med inkluderende arbeidsliv, medarbeiderskap og kontinuerlig forbedring. God planlegging gjennom renholdsplaner, godt samarbeid med brukerne og riktig bruk og forståelse av NS-INSTA800 (kvalitetsstandarden) jobber vi kontinuerlig med i 2017.

På vedlikehold jobbes det etter vedlikeholdsplaner på egne midler, reinvesteringsmidler og tiltakspakke som er kommet for 2017. Oppdatering av tilstandsrapporter pågår og vil danne grunnlag for hvilket vedlikeholds nivå kommunen skal legge seg på i fremtiden.

På fagområdet eiendom har det blant annet vært arbeidet med en tverrsektoriell eiendomsstrategi, denne legges fram for politisk behandling i oktober.

Boligkontoret er kommet godt i gjenge. Søknader om kommunale boliger blir behandlet og svart ut av boligkontoret fortløpende.

Det jobbes med behandling av startlån, bostøtte og tilskudd. Forvaltning av midler er økt fra 33 til 50 millioner fra 2015 til 2017, uten at det er bevilget ressurser til flere ansatte på oppgaven.

Saksbehandlingskapasiteten er utfordrende. Beløpet på 50 millioner er brukt opp, og det legges fram sak til kommunestyret i oktober om å øke denne med 15 millioner.

Kommunaltekniske tjenester

På driftssiden har 2. tertial vært uten noen spesielle hendelser.

Gressbanen på Levermyr krever mye ressurser for å holde best mulig kvalitet. I tillegg har det vært arbeidet med fire prosjekter på Levermyr; utvidelse av tribunen, flomlys, nytt kunstgress og undervarme på gressmatta. Tribunen var klar til bruk ved sesongstart.

For turvei mellom Grømbukt og Groos, samt utbedring av del av Moyveien, er arbeidene ikke kommet i gang p.g.a. vanskelig grunnverv. Reguleringsplaner for gang/sykkelvei i Frivoldalen og langs Østerhusmonen forberedes for politisk behandling og utlegging til offentlig ettersyn. Gjennomføring av to busstopp ved Landvik skole settes i gang i skolens høstferie.

Det er satt ned avfallskonteinere i Storgaten. Det arbeides videre med å klargjøre for nedsetting av flere containere i byen.

Forprosjekt for å avklare kostnader for gang/sykkelvei, veiutbedring, vann og avløp fra Omresletta til Homborsund har vært diskutert med vegvesenet og Fylkeskommunen, og de er positive til et samarbeid. Forprosjektet er satt i gang og gjøres ferdig i løpet av høsten.

Skisseprosjekt for nytt renseanlegg er utarbeidet. Sak om nytt renseanlegg legges fram for politisk behandling i høst.

Brann- og feiertjenesten

Driften i 2. tertial har vært innenfor en normalsituasjon, og ingen ekstraordinære hendelser har oppstått. Aktivitetsdata viser tilnærmet det samme som tilsvarende periode i fjor. Enheten har jevnlig samøvelse med større bedrifter i kommunen som NYMO og Igland Garasjen. Videre er fokuset å redusere brannrisikoen hos utsatte grupper i samfunnet.

Ressursbruk

Økonomi

Enhetene for byggesak, oppmåling, brann og feiing, plan, miljø og landbruk har marginale avvik fra periodisert budsjett. Noen avvik forklares ved periodisering, noe som forventes å bli utjevnet utover i året.

Kommunaltekniske tjenester har et mindreforbruk på kr. 2 687 000. Dette skyldes ulik grad av aktivitet gjennom året. Dette forventes å balansere ved årets slutt. Driftsinntekter er høyere enn budsjettet, dette skyldes tiltaksmidler til sysselsettingstiltak på kr. 1 986 000 som ikke var budsjettet.

Bygg og eiendom har et resultat pr. 2.tertial på - 3,8 mill. Dette er primært knyttet til økte forsikringer og noe merforbruk på vedlikehold, samt at periodiseringen av budsjettet for enheten ikke stemmer med belastningene i regnskapet.

Årsverk

Sektoren har kun marginale endringer når det gjelder faste og midlertidige årsverk.

Sykefravær

Sykefraværet for sektoren samlet sett er lavt og har gått i riktig retning i forhold til 1.tertial. Innad i enhetene er variasjonen stor; fra 0 sykefravær på oppmåling til 17% langtidssykefravær i plan, miljø og landbruk. På små enheter gjør fravær for enkeltpersoner stort utslag i prosent. Langtidssykemeldinger i sektoren er ikke arbeidsrelatert.

Tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen

Spesielle tiltak iverksettes ikke. Sektoren forventes å gå tilnærmet i balanse ved utgangen av året. Det kan bli noe negativt avvik knyttet til manglende parkeringsinntekter.

Estimat

Estimat basert på kjente forhold pr 2. tertial tilsier at alle enhetene i sektoren vil gå i tilnærmet balanse ved utgangen av 2017. Unntatt fra dette er mindreinntekter på parkering. Her forventes negativt avvik på ca. kr. 700 000-800 000 ved årets slutt. Det er vedtatt at Arresten skal ha gratis parkering 1. time fra 01.01.17. I 2016 var det gratis parkering i hele desember. Det er grunn til å tro at dette også vil skje i år.

Vurderinger

Økonomien er i hovedsak i balanse i henhold til budsjett.

Største utfordring i sektoren for tiden er begrenset kapasitet innen plan- og byggesaksbehandling. Situasjonen forventes å bedre seg utover høsten, ettersom begge enhetene er tilført hver sin nye saksbehandlerstilling og en byutviklerstilling, i tillegg til at begge enheter har ansatt vikarer i langtids- og permisjonsfravær.

Til tross for redusert bemanning fatter sektoren et stort antall vedtak gjennom året, og enhetene gjennomfører en rekke små og store prosjekter og utredninger. Planlegging av Byhaven og bygging av biblioteket er eksempler på dette.

Selvfinansierende tjenester

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	17 973	11 010	10 807	11 345	537
Andre driftsutgifter	76 003	41 214	41 225	42 233	1 008
Driftsinntekter	-90 613	-53 848	-60 495	-59 820	675
NETTO	3 363	-1 624	-8 463	-6 243	2 220

Personaldata

Faste årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	22,2	20,2	-2

Midlertidige årsverk	01.01.2017	31.08.2017	Endring
Årsverk	3,3	2,7	-0,6

Fraværsprosent	2. Tertial 2016	2. Tertial 2017	Endring
Fravær	0%	3,6%	3,6%

Området selvfinansierende tjenester består av feiertjenesten og vann, avløp og renovasjon. For mer detaljerte forklaringer vises det til enhetsrapportene.

Grimstad feiertjeneste driver en økonomisk og faglig forsvarlig tjeneste for innbyggerne i kommunen. Tjenesten er opptatt av en faglig forsvarlig tjeneste som kan møte innbyggerne på en god måte. Vi har en stabil og fornuftig (nøktern) økonomi, og møter ikke de store overraskelsene.

Vi har brukt mindre i lønn i år sammenliknet med i fjor. Dette skyldes en ulønnet permisjon samt en gradert sykemelding som har vart i ett år. Når det gjelder driftsmidler, har vi brukt noe mindre i år enn i fjor. Dette skyldes at vi i fjor måtte fornye dataparken vår. Ellers er driften i tråd med forutsetningene.

Igangsatte prosjekter som kontroll at de besøk vi gjennomfører opp mot gebyr registeret, medfører i snitt 15 tilfeller av innmeldinger per uke til gebyravdelingen hvor abonnentene ikke betaler avgift.

På området vann og avløp har arbeidet i hovedsak vært ordinært drift og vedlikehold. I tillegg arbeides det med flere prosjekter, både i planleggingsfasen og gjennomføringsfasen. Det har også vært arbeidet med et forprosjekt for nytt kloakkrenseanlegg.

Resultat og aktivitet

Hos feiertjenesten har tertialet vært preget av at det har vært ferietid, og det er dermed noe lavere aktivitet enn normalt. Dette i tillegg til en ulønnet permisjon og at feierlæreren er på brannskolen for å avslutte sin utdanning, er med på å gjøre våre produksjonsmål lavere nå i dette tertialet enn ellers i året. Månedsmøtene er opprettholdt, og det er i denne forbindelse igangsatt arbeid for å møte utfordringen med forskriftsendringen hvor nå også fritidsboliger skal underlegges feiing og tilsyn.

På området for vann og avløp er arbeidet med ny oppdimensjonert vannledning fra Egra til Killegård er startet. Dette er hovedvanntilførselen østover i kommunen. Hele strekningen forventes å være ferdig i løpet av året.

Sammenkopling av vannledningen mellom Lia og Esketveit er ferdig, noe som medfører større forsyningssikkerhet i disse områdene.

Ny overvannsledning fra Biesletta til Kjellviga er ferdig. Dette er et samarbeid med Statens vegvesen.

Det har også vært arbeidet med planlegging av vann og kloakk til Hesnes og ombygging på Rosholt

vannbehandlingsanlegg.

Arbeidet med sanering av en kloakkpumpeledning på Roresanden er igangsatt.

Det er bygd ny kommunal trykkforsterker i Bieheia i samarbeid med en privat utbygger.

Et skisseprosjekt for nytt renseanlegg er fremlagt til politisk behandling. I skisseprosjektet er forskjellige renseprosesser utredet med tilhørende kalkyler. Ved politisk behandling i formannskapet, ble det vedtatt å sende saken tilbake til rådmannen, for i hovedsak å se nærmere på alternativer til plassering av anlegget. Det skal også avklares nærmere med Lillesand om et interkommunalt samarbeid om avløpsrensing. Saken skal fremlegges på nytt i oktober 2017.

Arbeidet med å rulle ut ny renovasjonsløsning med tilhørende nye renovasjonsdunker ble ferdigstilt i 2. tertial. Til sammen har eierkommunene til Agder Renovasjon satt ut over 100.000 nye dunker og hentet inn 49300 stativer og 6800 papirdunker fra de respektive kommunene.

Første prognose viser at plastmengden og matavfallsmengden (inkl. hageavfall) har gått betydelig opp etter at nytt system ble innført. Restavfallsmengden har gått ned, det samme gjelder glass/metall samt papir har også gått litt ned. Det kan tyde på at det er et system som gjøre det lettere for innbyggere å kildesortere.

På gebyrsiden har vi også opplevd god effekt av to-delt gebyr. Man har nå et abonnementsgebyr pr boenhet og et restavfallsgebyr som blir styrt etter antall liter man har på restavfallsdunken sin.

Vi arbeider også med å rulle ut flere nedgravde stasjoner i sentrum. I juli ble et nytt nedgravd anlegg for avfall åpnet ved Lysthuset, dette med gode tilbakemeldinger fra beboere rundt. Neste planlagte stasjon vil være øst i sentrum, mot Biodden/Vossbakke/Grimstad kirke.

Ressursbruk

Hos feiertjenesten er det blitt brukt mindre i lønn i år sammenliknet med i fjor. Dette skyldes en ulønnet permisjon samt en gradert sykemelding som har vart i ett år. Når det gjelder driftsmidler, har vi brukt noe mindre i år enn i fjor. Dette skyldes at vi i fjor måtte fornye dataparken vår. Ellers er driften i tråd med forutsetningene og det forventes av enheten går i balansen ved årsslutt.

For vann og avløp er lønn tilnærmet i balanse. Mens andre driftsutgifter har et mindreforbruk på kr. 986 000. Dette er kun et mindre avvik som avhenger av hvordan oppgavene blir prioritert i løpet av året. Inntektene er tilnærmet i balanse. Det forventes at vann og avløp går i balanse ved årets slutt.

På renovasjonsområdet er det et negativt avvik på 0,6 mill. pr 2.tertial. Dette skyldes i hovedsak økte kostnader til Agder renovasjon. Det forventes at renovasjonsområdet må dekke ca. 1 mill. fra fond ved årets slutt.

Tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen

Det settes ikke inn tiltak da både feiervesenet og vann og avløp ser ut til å gå i balanse. På renovasjonsområdet er man avhengig av kostanden som kommer fra Agder renovasjon.

Fellesområdet

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	11 524	6 191	6 852	6 862	10
Andre driftsutgifter	34 396	22 475	31 305	25 195	-6 110
Driftsinntekter	-4 110	-1 006	-6 243	-621	5 622
NETTO	41 810	27 660	31 914	31 436	-478

Fellesområdet inneholder områder og poster som er felles for hele kommunen, og som ikke klart kan henføres til noen spesiell sektor eller tjenesteenhet. Her legges det kostnader som gjelder alle enheter i kommunen, der ansvar for kostnaden ikke direkte kan henføres til en enhet. I Grimstad kommune gjelder dette forsikringspremier, felles IKT-kostnader, politikere, interkommunalt samarbeid for revisjon, kontrollutvalg og reformlæringer, samt avsetning til lønnsoppgjør som ikke er fremforhandlet og fordelt.

Budsjettet for fellesområdet er i hovedsak basert på en videreføring av dagens aktivitetsnivå og tidligere vedtatt handlingsprogram

Ressursbruk

Fellesområdet viser et merforbruk på 478 000 kroner. Dette merforbruket skyldes blant annet utbetaling av kompensasjonen som ligger i forliksavtale i saken om Smith Petersens brygge.

Det forventes videre at felles IKT får et merforbruk i størrelsesorden 1,5 mill. kroner. Årsaken til den økte kostnaden er nytt ERP-system. På grunn av registrering av timelister og lønnslipper har alle brukere av HR-systemet fått egen brukerkonto. Dette har medført at det har tilkommet mange flere brukere enn først antatt.

Lønnsoppgjørspotten 2017 var på 19,0 mill. kroner. Potten er nå fordelt ut til sektorene/tjenesteenhetene.

Det forventes at fellesområdet samlet sett vil ha et merforbruk ved årets slutt på bakgrunn av ovennevnte.

Kirke og trossamfunn

Økonomitall

Beskrivelse	Gjeldende budsjett 2017	Regnskap 2016 August	Regnskap 2017 August	Budsjett 2017 August	Avvik August
Netto lønnsutgifter	0	0	0	0	0
Andre driftsutgifter	18 438	0	11 579	11 579	0
Driftsinntekter	0	0	0	0	0
NETTO	18 438	0	11 579	11 579	0

Området kirke og trossamfunn består av de tilskuddene som gis til Grimstad kirkelige fellesråd (Den norske kirke) og de tilskudd som gis til andre trossamfunn. Andre trossamfunn har etter gjeldende lovverk krav på samme tilskudd per medlem, som det Den norske kirke mottar per medlem.

Resultat og aktivitet

Per 31.08.2017 er det utbetalt kr. 11 578 500 i tilskudd til Grimstad kirkelige fellesråd. Tilskuddene utbetales forskuddsvis hvert kvartal, og beløpet er da for 9 måneders drift. Budsjettet er periodisert tilsvarende. Tilskuddet til andre trossamfunn utbetales i 4. kvartal etter at kommunene har mottatt medlemslister fra staten v/Brønnøysundregistrene. Budsjettet for 2017 er periodisert, og det er derfor ikke avvik regnskap/budsjett per 2. tertial.

Ressursbruk

Det vises til avsnittet ovenfor.

Tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen

Tilskuddet til Den norske kirke ble vedtatt av kommunestyret i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2017. Tilskuddet til andre trossamfunn gis i forhold til antall medlemmer som nevnt tidligere. Det kan derfor ikke settes inn tiltak i budsjettåret 2017 som vil gi økonomisk effekt i 2017.

Estimat

Tilskuddet til Den norske kirke for 2017 er kr. 15 438 000. Dette ble vedtatt av kommunestyret i desember 2016 (årsbudsjett 2017), og er det som blir utbetalt. Det vil derfor ikke bli økonomiske avvik her. For andre trossamfunn er det noe mer usikkerhet. Tilskuddet per medlem var kr. 787 i 2016, og med 3 430 medlemmer, ga dette en samlet utbetaling på kr. 2 699 410. For 2017 er det budsjettert med 3,0 mill. kr. (en økning på kr. 300 000 eller også vel 11 %). Den norske kirke har innført en nettbasert inn-/utmeldingsordning for medlemskap. Dette var det grunn til å tro ville gi en nedgang i medlemstallet for kirken, og i tillegg en sannsynlighet for økning av medlemmer i andre trossamfunn. Det endelige medlemstallet i andre trossamfunn vil komme på lister fra Brønnøysundregistrene senere i år. Rådmannen forventer at med den økningen som ble lagt inn (+ kr. 300 000), så vil budsjettet for 2017 holde.

Vurderinger

Se avsnittene ovenfor.

